

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

Arvamuse saatja	Arvamuse saatja seisukoht	Valla seisukoht
Terviseamet 13.11.2020 nr 9.3-1/20/9232-2	Alates 03.10 .2019 on vastu võetud uus sotsiaalministri määrus nr 63 "Nõuded suplusveele ja supelrannale" (edaspidi määrus nr 63), mille nõuetele peab nüüd vastama supluskoht Eestis. KSH aruande koostamisega (Vinni valla üldplaneeringu KSH. Aruande eelnõu. P 3.2.2 Pinnavesi (sh ehituskeeluvööndi vähendamine) lk 22) seotud kehtetu 03.04.2008 Vabariigi Valitsuse määrus nr 74 "Nõuded suplusveele ja supelrannale" tuleb asendada määrusega nr 63.	KSH tekst parandatakse.
Maa-amet 17.11.2020 nr 6-3/20/15139-2	Vinni valla üldplaneeringu joonistele ei ole märgitud maardlate piire. Erandiks on vaid Moora turbamaardla ning Eesti põlevkivimaardla Kohala uuringuväli, millede piirid on tähistatud korrektselt vastavalt maardlate nimistu andmetele. Mäetööstusmaa juhtotstarbed on kujutatud korrektselt vastavalt kehtivate kaevandamislubadega mäeeraldise teenindusmaadele. Palume kaaluda üldplaneeringu joonistele ka kehtiva loaga ja taotletavate mäeeraldiste ning nende teenindusmaade piiride lisamist ning taotletavate mäeeraldiste teenindusmaade aladele (juhul kui neid on) reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarbe andmist, et üldplaneering kajastaks täielikult informatsiooni kaevandamisest mõjutatud alade kohta. Planeeringu lõpplahenduse koostamiseks soovime küsida keskkonnaregistri maardlate nimistust ajakohase väljavõtte. Ajakohase andmete saamiseks on võimalus kasutada ka WFS- teenust aadressil https://teenus.maaamet.ee/ows/maardlad?service=WFS&version=1.1.0&request=GetCapabilities . Plaanidele palume lisada info, mis kuupäeva seisuga maardlate ja mäeeraldiste andmeid on kasutatud.	Maardlate piirid on kajastatud joonistel seisuga 07.01.2019. Andmed ajakohastatakse. Reserveeritava mäetööstusmaa juhtotstarbe andmist taotletavate mäeeraldiste teenindusmaade aladele kaalutakse.
	Seletuskirja peatükis 18 <i>Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine</i> on selgitatud, et kaevandamisest mõjutatud alade korrastamisprojekti tegemisel tuleb kaasata kohalikku omavalitsust ja kogukonda, et ühiselt otsustada maa-ala edasine korrastamissuund. Märkime, et kaevandamisjärgse korrastamise suund märgitakse kaevandamisloas, enne korrastamisprojekti koostamist saadakse Keskkonnaametilt täpsemad korrastamistingimused ja korrastamisprojekt koostatakse korrastamistingimuste alusel. Kohaliku omavalitsuse ja kogukonna sisend korrastamise suuna määramiseks on oodatud juba kaevandamisloa taotluse menetluse etapis. Selgitame puhkealade loomisega seonduvalt, et riigimaadel on oluline korrastamisel saavutada hooldusvaba tulemus ja tavapärane riigimaal asuva karjääri korrastamise suund on metsamaa või veekogu. Korrastamisel kujundatakse veekogu kaldad ohutuks ja laugeks, mis võimaldab veekogu kasutada nii inimestel kui loomadel, kuid riigi omandisse jäävatele maadele üldjuhul ei rajata ametlikke supluskohti ega teisi taristuga puhkealasid. Ka eramaal asuvate karjäärade korrastamisel on tõesäoline, et maaomanik soovib jätkata maatulunduslikku tegevust ja korrastamise käigus kujundatakse kaevandatut alast metsamaa, mitte puhkeala. Mäetööstuse ala korrastamine puhkealaks võib olla võimalik, kui korrastamise ajaks on selgunud, kes hakkab peale mäetööstuse ala korrastamise lõppu uue loodud puhkeala heakorra eest hoolt kandma ja on nõustunud kandma vastavad kulud.	Selgitame, et olemegi mõelnud, et kaevandamisloa staadiumis saaks kohalik omavalitsus määrata omapoolsed tingimused, kuid võimalike eri tõlgenduste vältimiseks sõnastame ptk 18 teksti järgnevalt: "kaevandamisest mõjutatud alade kaevandamisjärgse korrastamise põhimõtete määramisel korrastamisprojekti tegemisel tuleb kaasata kohalikku omavalitsust, et ühiselt otsustada millega maa-ala edasine korrastamissuund".
	Seletuskirja peatükis 18 <i>Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine</i> on kirjas (tsiteerin): „Valdade ühinemislepingu kohaselt ei ole põlevkivi ja fosforiidi kaevandamine Vinni vallas lubatud.“ Selgitame, et üldplaneeringus ei saa keskkonnaregistris arvelolevale maardlale kehtestada tingimusi, mis on vastuolus MaaPS-ga. MaaPS § 14 kohaselt tuleb maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada keskkonnaregistris arvele võetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Palume üldplaneeringu seletuskirjas mitte kirjeldada otseseid või kaudseid kaevandamise keelde.	Sõnastust muudetakse järgnevalt: "Ühinemislepingu kohaselt Vinni vald ei toeta uute põlevkivi - ja fosforiidikaevanduste avamist Vinni valla territooriumil"
	Märkime, et KSH aruande leheküljel 19 on ekslikult kasutatud maapõueseaduse lühendina lühendit MaaP. Korrektnel lühend on MaaPS.	KSH aruannet korrigeeritakse.

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	<p>Maa-amet ei nõustu Vinni Vallavalitsuse 19.10.2020 kirjaga nr 7 1/12 1 edastatud Vinni valla üldplaneeringu lahendusega. Palume täpsustada planeeringu dokumente vastavalt eeltoodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14. Palume hoida Maa ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada üldplaneering peale täpsustuste tegemist ja enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Maa ametile. Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab üldplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium</p>	<p>Maam ametit hoitakse edasi koostöötegitajate nimekirjas ja kaastakse vastavalt. Tõenäoliselt lahendavab eespool toodu ka mittekõõskõlastamise - kui ei, siis palun võtke täiendavalt ühendust, et saaksime läbi rääkida üles jäänud probleemid.</p>
<p>Meelis Siitas 21.11.2020</p>	<p>Oleme tutvunud Vinni valla, Piira küla üldplaneeringu Rannapungerja mnt. äärde planeeritava juurdeehitatava kergliiklustee eskiisiga. Peame tõdema, et meile selline variant ei sobi ning soovime, et kergliiklustee planeeritaks teisele poole Rannapungerja maanteed.</p>	<p>Üldplaneering ei määratle millisel pool sõiduteed kergliiklustee (jalgrattaja jalgte) peab paiknema, ehk täpsem lahendus kujundatakse tee projekteerimise käigus vastavalt kehtivatele normidele ja ruumilisele situatsioonile.</p>
<p>Maaeluministeerium 30.11.2020 4-1-5/2431-1</p>	<p>1.1 KSH aruande eelnõu jaotises 3.4.5 „Väärtuslik põllumajandusmaa“ toodud mõju hinnangus on märgitud, et Vinni vallas on väärtuslikke põllumajandusmaid ehk põllumajandusmaa massiive, mis vastavad seaduse eelnõu kohasele väärtusliku põllumajandusmaa mõistele, ligi 23 100 hektarit. Üldplaneeringuga nähakse väärtuslike põllumajandusmaade arvelt maakasutuse muutust ette kompaktse hoonestusega alade määramisel, et tagada võimalused kompaktsete ja multifunktsionaalsete keskuste loomiseks. Üldplaneeringu realiseerimisel väheneb selle tulemusena väärtuslike põllumajandusmaade pindala 43 hektari võrra ehk u 0,2%. KSH hinnangul võib antud vähenemist pidada väheoluliseks ebasoodsaks mõjaks väärtuslike põllumajandusmaade säilimisele. Maaeluministeerium on selle järeldusega nõus.</p>	<p>Teadmiseks võetud. Täiendava informatsioonina anname ennetavalt teada, et eelnõu avaliku väljapaneku ajal on laekunud mitmeid soovide vähendada väärtusliku põllumajandusmaa kogust ja osadel juhtudel on vald neid aksepteerinud. Täpne vähendatava maa hulk antakse määrata edasisel planeerimisel.</p>
	<p>1.2 Üldplaneeringu eelnõu jaotises 4.1.8 „Maalise asustuse ala (MA)“ märgitu kohaselt loetakse maalise asustuse maa-ala juhtotstarbega maa- alaks väljapoole tiheasustusalasid, suuremaid tootmise-, riigikaitse- ja kaevandusalasid jäävat maa-ala, millel tulenevalt asustustihedusest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt ei ole otstarbekas detailsema maakasutuse juhtotstarbe määramine. Üldplaneeringu kohaselt hõlmab maalise asustuse ala endas metsa-, põllu- ja teisi looduslikke kõlvikuid koos hajali paiknevate hoonegruppidega, mis siin-seal moodustavad väiksemaid külakeskuseid.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
	<p>Üldplaneeringuga määratavad väärtuslikud põllumajandusmaad on seega maalise asustuse juhtotstarbega maad. Maalise asustuse juhtotstarbega maa puhul on väärtuslike põllumajandusmaade kohta seatud nõue, et need tuleb säilitada põllumajanduslikuks tootmiseks ja nende tuleb tagada juurdepääs, samuti tuleb vältida väärtusliku põllumajandusmaa metsastamist ja metsastumist. Keelatud on väärtuslikult põllumajandusmaalt huumuskihi koorimine. Maalise asustusega maa-alal tuleb hoida korras maaparandussüsteemid.</p>	
	<p>Lisaks on üldplaneeringu eelnõu jaotises 16 „Väärtuslike põllumajandusmaade määramine“ seatud põhitingimuseks, et väärtuslikul põllumajandusmaal on ehitustegevus üldjuhul keelatud. Väärtuslikule põllumajandusmaale võib üldplaneeringuga määratud tingimustel ehitada maatulundusmaa sihtotstarbeliseks kasutamiseks või põllumajandusloomade pidamiseks uut hoonet või rajatist, samuti ka uut elamut ja selle teenindamiseks vajalikku hoonet ja rajatist.</p>	
	<p>Vaadeldes maalise asustuse ala juhtotstarbe kohta seatud tingimusi koosmõjus väärtusliku põllumajandusmaa kaitseks seatud tingimustega, saab järeldada, et nimetatud jaotistes määratud väärtuslikud põllumajandusmaad ja nende kohta seatud kaitse- ja kasutustingimused on veenvad ja väärtuslikku põllumajandusmaad reaalselt kaitsvad ning üldjuhul kooskõlas Maaeluministeeriumis ette valmistatud väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlevas seaduse eelnõus kavandatud eesmärgi ja põhimõtetelega.</p>	
	<p>1.3 KSH aruande eelnõus hindamistulemuste kokkuvõttes on järeldatud, et päikeseparkide rajamisel tuleks eelistada väheväärtuslikemaid põllu- ja heinamaid ning mitteväärtuslike põllumajandusmaadena käsitletavaid alasid. Kui päikesepark rajatakse väärtuslikule põllumajandusmaale, tuleb tagada viljaka mullaressursi säilimine, vältides kasvupinnase koorimist ja eemaldamist. KSH aruande eelnõus on soovitatud, et ka tuuleparkide rajamisel tuleks eelistada väheväärtuslikemaid põllu- ja heinamaid, mitte väärtuslike põllumajandusmaadena käsitletavaid alasid. Maaeluministeerium nõustub nende järeldustega.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>1.4 Üldplaneeringu eelnõu jaotises 7.4.3 „Päikeseparkide rajamine“ on märgitud, et päikesepargi rajamisel väärtuslikule põllumajandusmaale tuleb tagada nõue, et peab säilima väärtusliku põllumajandusmaa terviklikkus ja mullaviljakus ning et väärtuslikul põllumajandusmaal ei muudeta katastriüksuse sihtotstarvet tootmiskaas, et oleks tagatud maaüksuse kasutamine põllumajandusmaana peale päikesepaneelide eemaldamist.</p> <p>Selgitame, et maakatastriseaduse § 181 lõike 3 punkti 4 kohaselt on elektrivarustusega seotud ehitiste maa tootmiskaas sihtotstarbega. Kooskõlas nimetatud nõudega on seaduse eelnõu § 3510 lõikega 2 sätestatud tingimus, et linna- või vallavalitsus määrab väärtuslikule põllumajandusmaale päikese abil elektrit tootva taastuvenergia tootmisel paigaldamise korral tootmiselõigusega seotud maa kohta tootmiskaas sihtotstarbe ning tootmiselõiguse kasutuse lõppemise korral tuleb selle maa kohta määrata taas maatulundusmaa.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>	
<p>1.5 Üldplaneeringu eelnõu jaotises 27 „Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine“ on toodud detailplaneeringu koostamist eeldavad juhud.</p> <p>Peame vajalikuks informeerida, et seaduse eelnõu punktiga 6 täiendatakse planeerimisloa § 142 lõiget 1 punktiga 11. Nimetatud täienduse kohaselt on üldplaneeringu põhilahenduse detailplaneeringuga muutmine üldplaneeringuga määratud väärtusliku põllumajandusmaa maakasutuse juhtotstarbe muutmise, kui see ei ole kooskõlas üldplaneeringuga seatud kaitse- ja kasutustingimustega või muu avaliku huviga, mis kaalub üles väärtusliku põllumajandusmaa säilitamise avaliku huvi. See tähendab, et detailplaneeringu koostamise kohustus, mis on sätestatud ka eelnõu § 3511 lõikega 2, puudutab neid väärtuslikke põllumajandusmaid, mille kohta ei ole üldplaneeringuga seatud eelnõukohaseid kaitse- ja kasutustingimusi. Seega nähakse seaduse eelnõus ette võimalus kohaliku omavalitsuse otsustusõiguse laiendamiseks olukordades, mida näiteks ei ole võimalik üldplaneeringu koostamise ajal ette näha. Sellest tulenevalt ning üheselt mõistetavuse tagamiseks võiks kaaluda detailplaneeringu koostamisega kohustusega alade ja juhtude täiendamist ning lisada sellesse loetellu eespool selgitatud seaduse eelnõuga kooskõlas olev nõue.</p>	<p>Oleme üldplaneeringu koostamisel järginud põhimõtet, et üldplaneering ei kehtesta üle seadustes toodud põhimõtteid. Seega kui seadus sätestab, et Teie poolt viidatud juhul on tegemist detailplaneeringu koostamise juhuga, siis pole meil vaja seda üldplaneeringus üle kehtestada.</p>	
<p>2. Sademevee juhtimisega seotud küsimused.</p> <p>Üldplaneeringu eelnõu jaotises 7.6.5 "Sademeveesüsteemid" on toodud sademeveesüsteemide arendamise põhimõtted. Sellest tulenevalt peame vajalikuks osutada tähelepanu maaparandusseaduse §-s 53 sätestatud maaparandussüsteemi lisavee juhtimist käsitlevatele õiguslikele põhimõtetele, sealhulgas maaparandushoiukulude tasumise alustele. Lisavee maaparandussüsteemi juhtimise korral suureneb maaparandussüsteemi hoiutööde maht ning sellega seotud hoiukulud.</p>	<p>Kaalume esitatud tähelepaneku lisamist planeeringu teksti. Üldine põhimõte on, et kohalik volikogu ei kehtesta üle seduses esitatut.</p>	
<p>Selgitame, et maaparandusseaduse § 53 lõikes 9 on sätestatud, et kui selle maaparandussüsteemi, millesse lisavett juhitakse, ühishoiuks on moodustatud maaparandusühistu, osaleb maaparandussüsteemi lisavett juhtiv isik maaparandushoiukulude katmisel Põllumajandusameti määratud ulatuses. Muul juhul ehk olukorras, kus maaparandusühistust ei ole moodustatud, peab lisavett juhtiv isik korraldama maaparandushoiutööde eest tasumise muudel asjaõiguseadusest tulenevatel alustel. See tähendab, et igal juhul peaks isik, kes ehitustegevuse käigus või ehitamise tulemusena hakkab juhtima sadevett maaparandussüsteemi, teadma, et tal lasub kohustus tasuda lisavee juhtimisega kaasnevad maaparandushoiu kulud. Seda silmas pidades peame õigeks, et kõnealusel jaotises käsitletakse ka lisavee maaparandussüsteemi juhtimisega seotud nõudeid.</p>		
<p>Marianne Klopets 02.12.2020</p>	<p>Avalikul väljapanekul oleva Vinni valla üldplaneeringu eelnõu kohaselt muutuvad detailplaneeringu kohustusega tiheasustusalad ja edaspidised maade kasutuse põhimõtted.</p> <p>Piira külas ei jää edaspidi Mullikmäe tee kinnistud enam tiheasustusalale ning Mullikmäe tee 7 kinnistu on suures osas määratud väärtuslikuks põllumaaks. Väärtusliku põllumaa ala üldplaneeringu eelnõus ei järgi põllumajandusmaana tegelikult kasutuses olnud põllumassiivi, vaid loeb täiendavalt põllumaaks ka mitte põllumajanduslikus kasutuses olevad niidetud ja korrastatud või haljastatud alad, mida oleks ruumilise planeerimise mõistes otstarbekam kasutusele võtta elamumaana.</p>	<p>Selgituseks väärtusliku põllumajandusmaa kohta. Väärtuslike põllumajandusmaade määramisel ei vaadata, kas katastriüksusele jääv massiivi osa on suurem kui 2 ha, vaid vaadatakse tervikmassiivi (mis asub maatulundusmaa erinevatel katastriüksustel) suurust, et tervikmassiiv oleks üle 2 ha.</p> <p>Selgituseks maa juhtotstarvete määramise kohta. Elamumaa juhtotstarve on määratud tiheasustusaladele. Tiheasustusaladel on minimaalne krundi</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>Planeeritav nn väärtuslik põllumaa jääb olemas olevate elamualade vahele. Väärtusliku põllumajandusmaa piirangu seadmine praegu käsitleva tiheasustusalala piirides, kus ümberringi on juba välja kujunenud väikeelamute alad ei ole kooskõlas üldplaneeringu eelnõus toodud ruumilise planeerimise üldpõhimõtetega.</p>	<p>suurus olenevalt asukohast kas 1200 v 2500 m2. Ühtlasi tuleb tagada neil ka muud tiheasustusalale omased teenused nagu ühisveevärk, reovee kogumine ja -käitlus, vastava korra kohaselt ka jäätmekäitlus ja muud tiheasustusalale omased tegevused. Hajaasustusse ei ole elamumaa juhtotstarvet määratud, valdavalt on seal maaline asustus, kus üldjuhul on krundi minimaalne suurus 5000 m2 (osadel juhtudel 10000 m2).</p>	
<p>Üldplaneeringu keskkonnamõju aruandes on märgitud, et üldplaneeringuga korrigeeriti Põllumajandusuuringu Keskuselt (täpsustatud maakonnaplaneeringus esitatud infokihit) saadud väärtusliku põllumajandusmaa kihti lähtuvalt tingimusest, et alla 2 ha põllumassiivid arvati väärtusliku põllumajandusmaa hulgast välja.</p>	<p>Teie poolt küsitud asukohas ei ole tõenäoline tiheasustuse teke vaid pigem on tegemist maalise asustusega, kus vastavalt maalise asutuse, hajaasustuse ja väärtusliku põllumajandusmaa tingimustele on võimalik hoonete ehitamine ja kruntide moodustamine. Et moodustuks uus tiheasustusalala, peaks selleks olema piisavalt suur maa-ala, tagama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, ühendused valla keskuste ja Rakverega - kõike seda ei pea me praegu tõenäoliseks ja vajalikuks Teie poolt küsitud asukohas, mistõttu ei toeta me ettepanekut muuta maa otstarve elamumaaks.</p>	
<p>Praegusel juhul jääb Mullikmäe tee 7 katastriüksusele mitu põllumajandusmaa massiivi osa, aga ühegi osa suuruseks katastriüksuse piires ei ole 2ha ja rohkem. Maaüksuse lõuna osas asub põllumassiiv on pindalaga 1,04ha. See on väiksem kui 2ha ja ei vasta üheselt väärtusliku põllumajandusmaa mõistele ning üldplaneeringu keskkonnamõju hindamise aruande kohaselt ei peaks see põllumassiiv olema käsitletud väärtusliku põllumaana.</p>	<p>Täiendav seisukoht avaliku arutelu järgselt veebruaris 2021: Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut. Praegune seisukoht on, et küsitud maa-ala arvatakse välja väärtusliku põllumajandusmaa koosseisust ja need jäävad ptk 4.2.9. kohastele aladele, kus on lubatud krundi suurus vahemikus 0,3 ha...0,5 ha.</p>	
<p>Maaüksuse põhjapoolle jääb kinnistule kaks osa naaberkiinnistuga ühisest põllumassiivist kokku ca. 1,65ha ulatuses. Arvestades asjaolu, et Mullikmäe tee 7 kinnistule jääb ainult väiksem osa ühisest põllumassiivist on selle kasutamine põllumajanduslikel eesmärkidel piiratud. Väärtusliku põllumajandusmaa määramise eesmärgiks on tagada piisavad ressursid põllumajandusliku tootmise jaoks ka tulevikus. Arvestades maaüksusele jäävate põllumassiivide väiksust ja katastriüksuste piire, ei ole kinnistul asuvad põllumajandusmaa massiivide osad tootmise seisukohast perspektiivikad.</p>		
<p>Kinnistu omanikuna ei saa nõustuda üldplaneeringu praeguse lahendusega Mullikmäe tee 7 kinnistu osas. Praegune lahendus ei ole kooskõlas üldplaneeringus toodud valla ruumilise arengu põhimõtetega ning piirab liigselt edaspidist maakasutust.</p>		
<p>Teen ettepaneku Vinni vallas, Piira külas asuva Mullikmäe tee 7 kinnistu, katastritunnus 90002:001:2520, osaliseks muutmiseks kavandatavaks väikeelamu maaks. Arvestades asjaolu, et vastavalt veel kehtivale üldplaneeringule jääb Mullikmäe tee 7 kinnistu suures osas Piira küla detailplaneeringu kohustusega alasse ja piirkonda loetakse tiheasustusalaks, peaks väikeelamu maa sihtotstarve olema igati kooskõlas piirkonna kui terviku seniste arengutega.</p>		
<p>Väikeelamumaa sihtotstarvet soovin kinnistut läbivast kohalikust teest põhjapoolle jäävale osale tervikuna nii põllumajanduslikule maale kui parkmetsamaale ning kinnistu lõuna osas painevale põllumajanduslikule maale. Arvestades maaüksusele jäävate põllumassiivide väiksust ja katastriüksuste piire ei ole põllumajanduslik tootmine Mullikmäe tee 7 katastriüksuse piires jätkusuutlik. Seega ei ole väärtusliku põllumaa määramine antud kinnistu piires kooskõlas ruumilise arengu põhimõtetega.</p>		
<p>Keskonnaamet 02.12.2020 nr 6- 5/20/17470-2</p>	<p>1. Planeerimiseseaduse (edaspidi PlanS) § 75 lõike 1 punkti 15 kohase lt on üldplaneeringu ülesanne maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine. Sellest tulenevalt on üldplaneeringuga vaja määrata maardlatest ja maavara kaevandamisega kaasnevad mõjud maakasutusele ning ehitiste ehitamisele. Lisaks tuleks läbi mõelda, kuidas võiks kaevandamine aidata kaasa piirkonna arengule ning milline võiks olla maakasutus peale maavara ammendumist (nt lasketiir, tuulikupark, puhkeala, sõudekanal, mets, veekogu, rohuma).</p>	<p>Vinni vald ei pea vajalikuks määrata maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivaid kohaliku omavalitsuse tasandi kitsendusi rohkem, kui see on esitatud praeguses planeeringu eelnõus. Täiendavate kitsenduste määramise osas ei ole teinud ka ükski institutsioon ettepanekuid.</p>
<p>2. KSH s palume arvestada praeguse ja võimaliku kaevandamisega piirkonnas. Planeerimisel peaks vältima kaevandamisele tundlike alade (näiteks elamu ja rekreatsioonialad) kavandamist kasutuses või veel avamata maardlate vahetusse lähedusse ning samuti potentsiaalsete maardlate (näiteks ala d, kus on juba kehtiv maavara geoloogilise uuringu luba) lähedusse.geoloogilise uuringu luba) lähedusse.</p>	<p>Põhiline arendustegevus on kavandatud olemasolevate tiheasustusega alade laiendusena. Puhke- ja virgestusalad on põhimahus olemasolevad.</p>	
<p>3. Kaevandamise käsitlemisel avaliku huvina peaks planeeringu koostamisel arvestama ka kaevandamise vajalikkusega, et tagada varustuskindlus. Märkida, et kaevandamistegevuse saaduseks on ma terjal, mida kasutatakse nt teedeehituseks ja renoveerimiseks (liiv, kruus) või toormena energeetikatööstuses (küttematerjali saamiseks).</p>	<p>Sama vastus p-ga 1.</p>	

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>4. Keskkonnaamet palub korrigeerida KSH lehekülje 7 alapeatükis 3.2.1 olevat lauset "Alutaguse madaliku eripäraks loetakse (2005) asustamata metsaalade suurt osatähtsust ning tehnogeensete, rikutud pinnamoega kaevandusmaistud." Selgitame, et "kaevandus" on maapõueseaduse § 75 lg 4 tähenduses maavara allmaakaevandamisega seotud tootmisüksus. Kuna Vinni valla territooriumil ei asu kaevandusi, siis ei ole „kaevandusmaistu“ korrektne kasutada. Keskkonnaamet pakub järgmisi väljendeid: „muudetud pinnamoega kaevandamisalad“; „kaevandamisest mõjutatud maastik“ vms.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet.</p> <p>Täpsustasime sõnastust järgmiselt: "Alutaguse madaliku eripäraks loetakse asustamata metsaalade suurt osatähtsust ning tehnogeensete, <u>muudetud pinnamoega kaevandamisalad</u>".</p>
<p>5. KSH leheküljel 19, teises lõigus kirjeldatakse maavaravarude jaotumist ning jaotumise aluseid. Keskkonnaamet teeb ettepaneku siduda see lõik tabeliga 3.1. ning täpsustada, milline tabelis toodud maardla varu on aktiivne, milline passiivne ja milline tarbe-, reserv või prognoosvaru. Näiteks ülalindeksi abil, grupeerides alapealkirja alla sama kasutamisevõimalikusega maardlad vm moel.</p>	<p>Kaalume ettepanekut ÜP põhilahenduse koostamise käigus. Ühe maardla piires võivad esineda nii aktiivse- kui passiivse ning tarbe- kui reservvaruga plökid. Leiame, et kõikide Vinni valla territooriumile jäävate maardlate kohta plökkide põhise andmestiku esitamine KSH aruandes on ebaotarbekas, suurendades liigselt KSH aruande mahtu. Küll aga käsitletakse mõju hindamise osas ÜPga kavandatava maakasutuse kattumisel maardlaga ka konkreetse maardlas esinevate varude määratlust.</p>
<p>6. Lehekülje 19 kolmandas lõigus on maapõueseaduse lühendiks ekslikult märgitud MaaP.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet.</p>
<p>7. Lehekülje 69 alguses on kasutatud sõna „kaevandusloa“, õige on „kaevandamisloa“.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet.</p>
<p>8. Keskkonnaamet teeb ettepaneku Vinni valla üldplaneeringu eelnõus (edaspidi eelnõu): 8.1. täpsustada ja korrigeerida peatüki 4.1.13 esimest lauset järgmiselt: Siia kuuluvad kehtiva kaevandamisloaga mäe-eraldised ja nende teenindusmaad; 8.2. muuta peatükis 4.1.18 esimeses lauses sõna „kaevandusalasid“ sõnadega "kaevandatud alasid"</p>	<p>Korrigeerime teksti säilitades taotletud mõtte.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>9. Peatükis 18 nimetatud „Tingimused kaevandatud alade korrastamisel:“ loetelu ei ole korrektne:</p> <p>9.1 Keskkonnaamet viib menetlusi läbi asjakohaste seaduste alusel. Kohaliku omavalitsuse üldplaneering ei tohi jätta muljet, et üldplaneeringu seletuskirjaga saab seada tingimusi kaevandatud maa korrastamise menetlemiseks. Selgitame, et maapõueseaduse (edaspidi MAAPS) § 81 lõike 5 kohaselt küsib Keskkonnaamet korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvamuse juhul, kui kaevandatud maa asub riigikaitse ehitiste maa alal või selle piiranguvööndis, ka Kaitsemisteenistuse arvamust. Seega ei ole kehtiva MAAPS alusel kohustust korrastamisprojekti kinnitamise või mittekinnitamise menetlusse kohalikku omavalitsust kaasata. Vaatamata sellele, et Keskkonnaamet võib sellist praktikat kasutada, ei tohiks strateegilises dokumendis seda kasutada kui kohustust või tingimust korrastamisprojekti kooskõlastamiseks. Soovi korral võib kohalik omavalitsus korrastamistingimusi kooskõlastades paluda endale kooskõlastamiseks esitada ka korrastamisprojekti.</p> <p>9.2 Lisaks selgitame, et korrastamisprojekti kooskõlastamise menetluse käigus ei otsustata korrastamissuuna üle. Ala korrastamise suund kinnitatakse loa andmise hetkel. Korrastamissuuna kohta saab arvamust avaldada ja ettepanekuid teha kaevandamisloa andmise või muutmise menetluse raames.</p> <p>9.3 Igal juhul on eelistatud, et ala korrastatakse kaevandamisloa kehtivuse ajal. MaaPS § 8 lõike 1 kohaselt peab kaevandamisloa omaja korrastama uuritud või kaevandatud maa tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Seega ei ole õige üldplaneeringus seada korrastamise ajale eraldi nõudmisi.</p> <p>9.4 Palume üldplaneeringus mitte kasutada sõna „rekultiveerimine“, kui see tundub möödapääsmatu siis palume viidata sellele, kui endisele terminile, nt „end. rekultiveerimine“ või tuua selgitus alaviites.</p> <p>9.5 Samuti toome välja, et kaevandamisloa andmisest/muutmisest keeldumise alused on välja toodud MaaPS § 55. Seega rõhutame, et lause Valdade ühinemislepingukohaselt ei ole põlevkivi ja fosforiidi kaevandamine Vinni vallas lubatud ei ole Keskkonnametile keeldumise aluseks. Seda tuleks ka üldplaneeringu seletuskirjas selgitada, et teksti ei mõistetak valesi või kontekstiväliselt.</p>	<p>9.1. MaaPS § 81 sätestab: "Keskkonnaamet küsib korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust" - seega on kohustus omavalitsust kaasata. Üldplaneering sätestab, et ühiselt määratakse korrastamissuund, kuna praegu ei osata ette näha võimalikke kaevandatavaid alasid ja võimalikku korrastamisvajadust.</p> <p>9.2. Korrigeerisime korrastamisega seonduva sõnastuse järgnevalt: "kaevandamisest mõjutatud alade kaevandamisjärgse korrastamise põhimõtete määramisel korrastamisprojekti tegemisel tuleb kaasata kohalikku omavalitsust ja kogukonda, et ühiselt otsustada millega maa-ala edasine korrastamissuund".</p> <p>9.3. Leiame, et "võimalikult kiiresti peale kaevandamistegevuse lõppemist" ei ole MaaPS § 8 mittekooskõlas olev eraldi nõudmine vaid valla poolt väljendatud soov, mis tuleks aluseks võtta ka MaaPS § 81 kohaste korrastamistingimuste määramisel. Olenevalt kaevandatava ala suurusest on suuremate alade puhul otstarbekas ka etapiviisiline korrastamine ja sellele tuleb kaevandaja tähelepanu juhtida.</p> <p>9.4. Ei kasuta sõna "rekultiveerimine". Tervitame, et seda mitte kasutada.</p> <p>9.5. Sõnastust korrigeeritakse nii, et jääb viide ühinemislepingule, kuid üldplaneeringuga ei keelata kaevandamist.</p>
<p>10. Teeme ettepaneku: 10.1 Tuua eelnõu peatükis 18 välja korrastamiskohustuse etapid maapõueseaduse § 81 eeskujul (nt 1. loa omanik taotleb korrastamisprojekti koostamiseks korrastamistingimusi; 2. Keskkonnaamet väljastab korrastamistingimused; 3. loa omanik tellib korrastamisprojekti ja esitab valmis korrastamisprojekti Keskkonnametile koostamiseks...).</p> <p>10.2 Tuua eelnõu peatükis 18 välja, keda nimetatud menetlustesse MaaPS ja keskkonnaseadustiku üldosa seaduse alusel on kohustus kaasata, et üldplaneeringuga tutvumisel ei tekiks asjatuid õigustatud ootusi.</p>	<p>Eestis ei peeta heaks tooniks kirjutada üldplaneeringusse ümber kehtivaid õigusakte, olemas püüdnud seda seni vältida ja seetõttu ei soovi sisse kirjutada pakutud lähenemist.</p>
<p>11. MaaPS § 9 tähenduses nimetatakse maa endisel või uuel otstarbel taas kasutuskõlblikuks muutmist kaevandatud maa korrastamiseks. Palume mitte kasutada sõna „rekultiveerimine“.</p>	<p>Ei kasuta sõna "rekultiveerimine". Tervitame, et seda mitte kasutada.</p>
<p>12. Pöörame tähelepanu sellele, et sõna „korrastamistingimused“ kirjutatakse kokku.</p>	<p>Võtame teadmiseks.</p>
<p>13. Palume pöörata tähelepanu ka terminite õigele kasutamisele. Näiteks "kaevandus" on maapõueseaduse § 75 lg 4 tähenduses maavara allmaakaevandamisega tegelev tootmisüksus. Pealmaakaevandamise korral on õige kasutada sõna „karjäär“. Sellest tulenevalt peab vahet tegema ka terminitel „kaevandamistegevus“ ja „kaevandustegevus“. Samuti palume kasutada sõna „kaevandusala“ asemel „kaevandatud ala“. Palume korrigeerida kogu dokumentatsioonis nimetatud terminite kasutamine.</p>	<p>Väga huvitav lingvistiline lähenemine. Kuna MaaPS § 1 on välja toodud "maavara kaevandamine" ja "kaevandamisloa", kuid puudub mingilgi moel "kaevandusloa" või "kaevandustegevus", siis sellekohast eristust tegevuse kohta ei hakka me ei üldplaneeringus ega mõjude hindamises tegema. Muus osas korrigeerime dokumente.</p>
<p>14. „Maavara kaevandamine“ on maa vara looduslikust seisundist eemaldamise ettevalmistamiseks tehtav töö (maapõueseaduse § 6 lg 1).</p>	<p>Võtame teadmiseks.</p>
<p>15. Palume värskendada kogu dokumentatsioonis olevat infot vastavalt kehtivale maapõueseaduse redaktsioonile (RT I, 21.12.2019, 11).</p>	<p>Võtame teadmiseks.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>16. Eelnõust ei ole selgelt lei tav, millise maakasutuse alla lähevad põllumajandusmaad/hooned nagu farmid, laudad, silo --, sõnnikuhoidlad jm Palume täpsustada, kuhu need kuuluvad.</p>	<p>Eelnõu Tabelis 1 on välja toodud põllumajandushoonete käsitus. Lisame tabelile märke, et ka vastavat tüüpi rajatised käivad vastava hoonetüübi alla.</p>
<p>17. KSH tabelisse 3.2 soovitame lisada ka Kunda jõe, eriti kuna seda on eelnevas tekstis käsitletud.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet. Kunda jõgi lisati tabelisse.</p>
<p>18. Juhime tähelepanu, et Looduskaitseeaduse § 53 lg 1 alusel on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites on keelatud. Palume sellest lähtuvalt KSH üle vaadata. Soovitame kujutada kaitsealuseid liike ja PEP e näiteks ühe tingmäärgiga „kaitstava liigi leiukoht/püsielupaik“ eraldamata kaitsekategooriaid.</p>	<p>Arvestada. KSH aruanne ei sisalda jooniseid, kus kaitsealused liigid või püsielupaigad oleksid eristatavad kaitsekategooriate kaupa.</p>
<p>19. Soovitame üldplaneeringus kujutada loodusobjektide ajalist seisu koos EELIS est väljavõtte ajaga ning märkida, et andmed võivad olla ajas muutuvad. Samuti palume arvestada konkreetsete objektide kaitse eeskirjade ja neis seatud tingimustega ning kaitstavate loodusobjektide kattuvusega puhke ja virgestu s aladega. Palume arvestada ka projekteeritavate kaitsealuste objektidega.</p>	<p>Eskiislahenduse koostamisel on nimetatuga arvestatud. ÜP põhilahenduse käigus vaadatakse temaatika sõltuvalt võimalikest muudatustest võrreldes eskiisiga veelkord üle.</p>
<p>20. KSH leheküljel 34 on hinnatud müratase meid, mis võivad avalduda kaitsealustele linnuliikidele ning olla sealjuures talutavad. Palume arvesse võtta ka kumulatiivset müra ning selle mõju.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet. Teksti lisati kumuleeruva müra mõjuga arvestamise vajadus.</p>
<p>21. KSH leheküljel 64 on soovitatud arvestada olulisemate puhke ja virgestusalade, kalmistute ning tuuleparkid e vaheliseks puhveralaks 500 m, kuid elamute ja tuuleparkide puhveralaks 1000 m, samas kui puhke ja virgestusalad kuuluvad I mürakategooriasse ja elamute alad II mürakategooriasse. Arvestades, et puhke ja virgestusalad on inimestele puhkamiseks ja looduses viibimiseks, tullakse sinna ootusega mitte kuulda inimtekkelist müra. Soovitame kaaluda puhveralaks puhke ja virgestusalade ja tuuleparkide vahel samuti 1000 m.</p>	<p>Ei arvesta. Puhverala on võrreldes elamute juures soovitatuga väiksem, kuna inimesed ei viibi nendel aladel pidevalt. Siiski on ka siinkohal on asjakohane juhtumispõhiselt kontrollida müra modelleerimisega müranormidele vastavust.</p>
<p>22. Palume täpsustada lisaks eelnõus mainitud tuuleparkidele, kas on veel kavandatavaid või olemasolevaid olulise ruumilise mõjuga objekte Vinni valla territooriumil.</p>	<p>Lisasime ptk 8 täpsustuse, et ainus kavandatav olulise ruumilise mõjuga ehitise tüüp on tuulepark. Kuna ORME käsitus kehtib vaid uute ORME objektide asukoha valikuks ja ehitustingimuste määramiseks, siis ei ole vajalik teha analüüsi võimalike olemasolevate ORME objektide kohta.</p>
<p>23. Vinni valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu punktis 3.4.3 „Inimeste tervis ja heaolu (sh müra ja välisõhu kvaliteet)“ on välja toodud välisõhu kvaliteeti mõjutavad tootmisettevõtted, kellele on Keskkonnaameti poolt antud paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku viimise keskkonnaluba (edaspidi keskkonnaluba) või keskkonnakompleksluba. Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemi (edaspidi KOTKAS) andmetel on Vinni vallas ettevõtetele antud 11 keskkonnaluba ning 9 keskkonnakompleksluba (andmed seisuga 20.11.2020). Keskkonnaameti andmetel olid samad andmed KOTKAS s ka 09.03.2020, kuna alates 09.03.2020 pole lisandunud uusi heiteallikaid. Keskkonnaamet palub täiendada KSH aruande eelnõu lk 57 tabelit 3.11 keskkonnalubasisid või keskkonnalubasisid omavate ettevõtete nimekirja järgmiste ettevõtetelega:</p>	<p>Arvestada. KSH aruande tabelit 3.11 ja sellele eelnevat teksti osa täiendati.</p>
<p>24. KSH s punktis 3.2.2. on viidatud Vabariigi Valitsuse 03.04.2008 määrusele nr 74 „Nõuded suplusveele ja supelrannale“, mis on praeguseks kehtetu.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet. KSH aruandesse lisati viide ajakohasele määrusele.</p>
<p>25. KSH s punktis 3.5.2. on esimeses lõigus viide, et põhjaveevõtt üle 5 m 3 ööpäevas on reguleeritud vee erikasutusloaga, kuid uue veeseaduse (kehtivuse algus 01.10.2019) alusel on keskkonnaluba vajalik kui ööpäevane põhjaveevõtt on üle 10 m 3 (veeseadus § 187 p 2).</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>26. KSH s pole käsitletud Ida Eesti veemajanduskavas ja meetmeprogrammis olevaid suuniseid ja piiranguid piirkonnas olevatele pinnaveekogumitele kui ka põhjaveekogumitele. Üldplaneeringusse tuleb märkida millised on alasse jäävad veekogumid, mis on nende eesmärgid, sh keskkonnaeesmärgid ja meetmeprogrammis ettenähtud meetmed ning kas veekogumite kasutus tagab eesmärkide täitmise ja nende säilimise. Üldplaneeringus ei ole käsitletud põhjaveekogumeid, nende seisundit ning milliseid meetmeid kasutatakse, et vältida põhjavee seisundi halvenemist.</p>	<p>KeHJS § 40lg 2 kohaselt peab KSH selgitama, kirjeldama ja hindama strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasnevat olulist keskkonnamõju ja peamisi alternatiivseid meetmeid, tegevusi ja ülesandeid, arvestades strateegilise planeerimisdokumendi eesmäärke ja käsitletavat territooriumi. Vinni valla ÜP KSH-ga hinnatakse üldplaneeringuga kavandatu mõjusid veekeskkonnale, st kas kavandatud tegevused võivad kaasa aidata või halvendada veemajanduskavas määratletud üldeesmäärke. Veemajanduskavas esitatud eesmärkide saavutamist mõjutab ÜP raames (arvestades täpsusastet) eelkõige heitvesi. Näiteks, kui üheks oluliseks veekogumi mittehea seisundi põhjuseks on põllumajandus, siis ei ole võimalik ega ka mõistlik ÜP täpsusastmes täpseid tingimusi seada (nt kas ja milliseid väetiseid kindlates piirkondades kasutatakse lähtuvalt veekogumi seisundist ei ole üldplaneeringuga reguleeritav). Käesoleval ajahetkel toimub uute veemajanduskavade koostamine, kus mh hinnatakse üle varasemalt kehtestatud meetmed. Seega piirub KSH hinnang heitvee mõjude hindamisega. KSH-sse lisatakse peale avalikke arutelusid tehtavaid täiendusi veekogumi seisundid ning vajadusel ka mitte hea seisundi põhjus. Täpsemaid hinnanguid KSH-s veemajanduskava meetmetele ei anta.</p>
<p>27. Jääkreostusobjektidest on mainimata jäänud Roela kultuurimaja/katlamaja kütusehoidla (JRA0000227), Piira katlamaja kütusehoidla (JRA0000226). Jääkreostusobjektide puhul tuleb hinnata keskkonnariske, mis tulenevad jääkreostusobjektidest ning kajastada kas on riikliku või kohaliku tähtsusega objekt ja kas reostus likvideeritud/osaliselt likvideeritud/liikvideerimisel/tõid teostatud ei ole.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet. KSH aruandesse lisati ülevaate tabel jääkreostusobjektidest.</p>
<p>28. Käsitlemata on Pandivere ja Adavere Põltsamaa nitraaditundliku ala kitsendused.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet, tuues välja ala paiknemise nitraaditundlikul alal. Nitraaditundlikud alad on määratud Vabariigi Valitsuse 06.12.2019 määrusega nr 100 Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal, mis sätestab ka vastavad tegevuse kitsendused. Kuna tegevused ei ole ÜPga reguleeritavad vaid lähtuvad määrusest, siis täiendavaid tingimusi ÜPga ka ei seata.</p>
<p>29. Palume märkida jääkreostusobjekti juurde tema staatus ning kas sellest on tulenevaid maakasutuspiiranguid ja keskkonnariske, mis võivad avalduda.</p>	<p>Täpsustame KSH aruannet. KSH aruandesse lisati ülevaate tabel jääkreostusobjektidest ning hinnang maakasutuse mõjude osas.</p>
<p>30. KSH s on öeldud, et Vinni vallas kinnitatud põhjaveev arud puuduvad. Soovitame siiski hinnata, mis on põhjavee tegelik kasutus ning kas on vajadust uute veehaarete kavandamiseks ning selleks maa reserveerimist seoses sanitaarkaitsealade ja toitealade moodustamise vajadusega.</p>	<p>KSH aruanne kirjeldab ptk 3.5.2. mh järgmist: Peamine arendustegevus on kavandatud olemasolevate keskuste tihendamise ja laiendamise teel. Kuna üldplaneeringuga ei nähta valla territooriumil ette suuri arengualasid, mis suurendaksid oluliselt põhjavee tarbimist, siis ei ole ette näha olulist ebasoodsat mõju piirkonna põhjaveevarudele.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>31. Soovitame täpsustada ja põhjendada a üldplaneeringu eelnõu peatükis 23 nimetatud raiepiiranguid KAH aladel. Kui need ongi kokku lepitud RMK üldised põhimõtted riigimetsade majandamisel ning Keskkonnaamet vaatab neid metsateatiste kinnitamisel eraldi.</p>	<p>Palun esitage konkreetsemalt, mida te soovite/soovitate täpsustada - esitatud ettepanekust ei saa praegu aru.</p>
<p>32. Kui üldplaneeringu lõpptulemusena peaks tekkima mistahes raiepiirangutega alasid, kus tuleb raiete lubamisel arvestada mingeid kitsendusi (sh alad, kuhu Keskkonnaamet ei tohi väljastada metsateatist ilma kohaliku omavalitsuse kooskõlastuseta), siis palume edastada uue üldplaneeringu jõustudes need alad kaardikihina Keskkonnaametile, et need saaks kanda otse metsaregistrisse ja et nendega oleks metsateatiste menetlemisel võimalik arvestada.</p>	<p>Planeeringu edasisel koostamisel on plaanis teha eraldi väärtuslike rohealade kiht, kus kehtiks metsaraiele ptk 23 esitatud põhimõtted - see saakski olla aluseks metsateatiste menetlemisel.</p>
<p>33. Hajaasustuses (väljapool tiheasustusalasid) on tööstuslike päikeseparkide rajamine lubatud ka väljapool üldplaneeringus määratud tootmise maa ala (ptk 4.1.12) projekteerimistingimuste alusel, kui: Eestile ja EL le kohustuslik COP 12 (Co nference of Parties) resolutsioonin CMS (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, mille EL Eesti eesistumisel on heaks kiitnud², on antud juhtnõu aitsealadel päikeseparke vältida³.</p>	<p>Kaitsealadel võimalikku arendustegevust reguleerib kaitse-eeskiri ja üldplaneering ei sea neile täiendavaid tingimusi. Kaitse-eeskiri on üldplaneeringust kõrgemal seisev õigusakt ja seetõttu ei ole eraldi rõhutatud, et lisaks üldplaneeringule tuleb järgida ka õiki kõrgemal seisvaid õigusakte. Samuti ei ole eraldi välja toodud muinsuskaitse objektide kaitsevööndi erisust.</p>
<p>34. UNEP/EUROBATS (juhend nahkhiirtega arvestam iseks tuuleparkide projektides, 2014https://www.eurobats.org/sites/default/files/documents/publications/publication_series/pubseries_no6_english.pdf) ei soovita planeerida tuulikuid metsa ja metsale lähemale kui 200 m, kui on ka alternatiive. Juhul kui e i ole alternatiive, tuleb enne planeerimist teha põhjalik uuring. Praegu on planeeringukaardil ka metsaalad.</p>	<p>Metsaalasid tuuleparkide arendusaladest välja ei arvata. Prantsusmaal läbiviidud uuring näitas, et erinevate nahkhiireliikide korral vähenes nende tegevusaktiivsus kuni 1000 m kaugusel tuulikute (Barre et al, 2018). Vastavat puhvrit nahkhiirte keskkonnaregistris registreeritud elupaikadest on arvestatud. Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>
<p>35. KSH lk 33 tabelis 3.5 projekteeritavad kaitstavad loodusobjektid puhver on kavandatud 0 m, kuid arvestama peaks ala eesmärki.</p>	<p>Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või üldplaneeringukohane detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata. Seega on ÜPs toodud alad tuulepargi arendamiseks sobivad vaid siis, kui edasistes etappides teostavad uuringud ja mõju hindamise lõppjärelused tuulepargi rajamist lubavad. Ptk 7.4.1. on esitatud tingimused detailplaneeringu koostamiseks.</p>
<p>36. KSH 3.5 tabeli peaks olema selgelt kirjas, mis hetkel liigieksp ert vahemaa sobivust hindab. Üldplaneeringus peab olem a see selgelt kirjutatud, et liigiekspertide poolt puhvrite hindamine on detailplaneering ja selle KSH lahutamatu osa.</p>	<p>KSH tabel 3.5. kohaselt on öeldud, et <i>Tuulikute kavandamisel tuleb koostada ornitoloogiline eksperthinnang, mis hindab tuulepargi mõju liigi elutegevusele. Eksperthinnang peab täpsustama võimalikud kaugused, kuhu tuulegeneraatoreid võib liigi elupaiga läheduses rajada. Seda täiendatakse järgmiselt: Ornitoloogiline eksperthinnang (vajadusel koos täiendavate uuringute läbiviimisega) tuleb teostada tuulepargi eriplaneeringu või detailplaneeringu ja vastava planeeringu KSH menetluse käigus.</i> Üldplaneeringu teksti täiendatakse edasisel koostamisel KSH-st tulenevate nõuetega.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>37. KSH lk 34 1. lõik linde ei hirmuta ainult müra, vaid ka tiivikutest tulenev varjutamine, jms, mistõttu ainult vähese müra tõttu puhvri vähendamine on ennatlik.</p>	<p>Tuulikute kavandamisel tuleb koostada ornitoloogiline eksperthinnang, mis hindab tuulepargi mõju liigi elutegevusele. Eksperthinnang peab täpsustama võimalikud kaugused, kuhu tuulegeneraatoreid võib liigi elupaiga läheduses rajada.</p>
<p>38. Üldplaneeringu seletuskirja lk 23 ja KSH lk 35 alusel võib järeldada, et üldplaneeringus määratud tuulepargi arendusalad on n tunnistatud tuulepargi arendamiseks sobivaks alaks. Üldplaneeringule järgneb veel detailplaneeringu koostamise protsess, millega määratakse ehitatavate tuulikute asukohad ja tehnilised parameetrid ning keskkonnamõju strateegiline hindamine (mille tulemusel võib olla võimalik tuulikualade koomale tõmbumine, kuid seda võimalust üldplaneeringu kuigi selgelt väljendatud, va tingimus edasise planeerimisprotsessi käigus võib tulenevalt kaasatavate seisukohtadest planeeringuala vähendada). Alljärgnevat kommentaarides on lähtutud seisukohtadest, et üldplaneering ja KSH peavad vastuvõetavaks tuulepargi arendamist kogu planeeringukaardil elektrituulikute arendusalana märgitud ala ulatuses.</p>	<p>Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või üldplaneeringukohane detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata. Seega on ÜPs toodud alad tuulepargi arendamiseks sobivad vaid siis, kui edasistes etappides teostavad uuringud ja mõju hindamise lõppjäreldused tuulepargi rajamist lubavad. Ptk 7.4.1. on esitatud tingimused detailplaneeringu koostamiseks.</p>
<p>39. KSH lk 10 ei ole analüüsitud planeeringulahenduse (selle hulgas tuuleenergeetika kavandamine) vastavust üleriigilise planeeringu 6 peatükiga (ega ka maakonnaplaneeringuga), kus on muu hulgas märgitud, et Tagada tuleb riigi rohevõrgustiku suurte struktuuride terviklikkus ja toimivus, sest muidu ei ole võimalik säilitada ka peenemat kohalikku struktuuri. Seetõttu tuleb üldjuhul vältida suurte tehnilise taristu objektide rajamist suurstruktuuride kaudu ... Kui rohevõrgustiku tuumaladele kavandatakse suuri, riigi toimimiseks vajalikke objekte, tuleb tagada tuumalasisene ja tuumalade vaheline sidusus .</p>	<p>Oleme seisukohal, et kuivõrd moodsad elektrituulikud paigutatakse tuulepargi ala sees teineteisest enam kui 500 m kaugusele (sageli vähemalt 800-900 m kaugusele), ei mõjuta tuuleparkide arendamine sisuliselt rohevõrgustiku toimivust oluliselt.</p>
<p>40. Planeering ja KSH ei käsitle Vinni valda jääva rohevõrgustiku hierarhilisust. Nt rohevõrgustiku planeerimisjuhend (R.Kutsar, P. Metspalu, K. Eschbaum, S. Vahtrus, K.Sepp, 2018. Rohevõrgustiku planeerimisjuhend) on lk 18 märkinud: Lisaks RV ruumielementide määratlemisele (tugiala, rohekoridor) tuleb ÜP s välja tuua RV vastavus hierarhilisele tasemele ehk väärtusklassile: riiklik, maakondlik, kohalik tugiala.... Hierarhilised tasemed annavad olulist infot otsustajale hilisemal RV tingimus te rakendamisel. Näiteks uushoonestuse lubamine riikliku tähtsusega tugialale vajab veelgi põhjalikumalt kaalumist kui ehitustegevuse kohaliku tähtsusega tugialale .</p>	<p>Olles arutanud võimalikke erinevaid tingimusi rohevõrgustiku erineva taseme ruumielementidele ei ole arvestades ehitussurvet vallas koostöös mõjude hindajatega leitud vajadust määrata erinevaid tingimusi. Sellest lähtuvalt pole esitatud ka eraldi rohevõrgustiku klasse. Kui keskkonnaameti spetsialistidel on ettepanekuid heade näidetega, kuidas seda võiks eri tasemetel eraldi reguleerida, siis oleksime nendest väga huvitatud.</p>
<p>41. Varasemalt on nelja maakonna tuuleenergeetika teemaplaneeringu raames tuuleenergeetika ja rohevõrgustiku teemalises eksperthinnangus (K. Sepp, M. Külvik ja J. Raet, 2011. Saare, Hiiu, Lääne ja Pärnu maakonna maismaa alal maakonnaplaneeringu tuuleenergeetika teemaplaneeringu koostamine: Analüüsrohevõrgustiku osas teemaplaneeringuga kavandatavat e objektidega kaasnevatest võimalikest mõjudest ja neid leevendavate meetmetest. Eesti Maaülikool) on lk 8 muu hulgas jõutud seisukohale, et Praeguses olukorras on arukas hinnata tuuleparkide teemaplaneeringuga määratletud nn sobivate tuuleparkide arendusa lade kattuvust RV elementidega ja välistada alad, mis jäävad osaliselt või täielikult riiklikele või maakonna (suur+väike) tuumalale või lõhuvad olulisi ühenduskoridore ning lk 9 Mõistlik oleks lähtuda ettevaatusprintsipist ja välistada tuuleparkide raja mise RV olulisematele aladele.</p>	<p>Ei arvesta ettepanekuga. Arvestades KeA ettepanekut 34 ja antud ettepanekut nr 41 käsikäes ja kõrvutades puhveranalüüsi teel väljalatitud tuuleenergeetika arendusalade paiknemist metsaalade ning rohevõrgustiku elementide paiknemisega, saab järeldada, et tuuleenergeetika arendusalade jaoks Vinni valla territooriumil sobivad asukohti sisuliselt ei oleks. Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>42. Ehk siis kokkuvõttes üldplaneering ja KSH ei analüüsi (ja ei too välja eritingimusi) tuuleenergeetika arendusalade mõju rohevõrgustiku toimimisele (milleks on muu hulgas ka kaitsealuste objektide sidususe tagamine). Keskkonnaameti hinnangul ei ole sellise hinnangu täielik lükkamin e järgmisesse staadiumisse (st detailplaneeringu ja selle KSH) põhjendatud, kuna ei võimalda hinnata tervikpilti ja erinevate tuuleenergeetika arendusalade koosmõjusid.</p>	<p>ÜP täpsusastmes hinnangud ei saa olla piisava täpsusega, et teha lõplikke järeldusi alade sobivuse või mittesobivuse osas. Lisaks on tuulepargi alade määramisel arvestatud kaitstavate loodusobjektide paiknemise ning vajalike puhvritega, mis omakorda jäävad suures osas rohevõrgustikust aladele.</p> <p>Tuuleenergeetika alade välja arendamise eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>
<p>43. KSH lg 25 ja 34 KSH seostab tuuleparkide mõju linnustikule otseselt müraga ning annab suunised seostada tuuleparkide poolt linnustikule avalduva mõju ulatuse teatud modelleeritava müratasemega. Palun esitada sellele soovitusel ka teaduskirjanduse lbaseeruv viide. Keskkonnaameti käsutuses ei ole teaduskirjandust, milles oleks ühesel tseostatud tuuleparkide poolt põhjustatud linnustiku häiringuid tuulikute poolt põhjustatava müratasemega. Pigem esitab teaduskirjandus seisukohta, et tuulikuparkidest tulenev häiring avaldub erinevate tegurite koosmõjus, millised võivad olla ka väga asukoha ja liigispetsiifilised.</p>	<p>Tuulikute kavandamisel tuleb koostada ornitoloogiline eksperthinnang, mis hindab tuulepargi mõju liigi elutegevusele. Eksperthinnang peab täpsustama võimalikud kaugused, kuhu tuulegeneraatoreid võib liigi elupaiga läheduses rajada.</p> <p>Ornitoloogiline eksperthinnang (vajadusel koos täiendavate uuringute läbiviimisega) tuleb teostada tuulepargi eriplaneeringu või detailplaneeringu ja vastava planeeringu KSH menetluse käigus.</p>
<p>44. KSH tabelisse 3.5 (lk 27) on koondatud eksperdi hinnangul soovituslikud kaugused kavandatavatest elektrituulikute. Tabeli päises on lisamärku s, et esitatud vahemaast väiksemal kaugusel ei ole tuulegeneraatorite rajamine üldjuhul lubatud. Siiski sisaldab tabel mitmeid mitmetimõistetavaid märkusi. Nt Natura 2000 linnuala puhul on puhvriks määratud 600 m, lisatud on märkus: Kaugus Natura linnuala piirist ei kehti, kui mõni tabelis nimetatud muu kriteerium on rangem (mis on eeldatavalt suunatud suure kodupiirkonnaga liikidele), kuid on lisatud ka märkus: Linnustiku inventuuriga tuleb määrata täpsemalt, mis liigid läheduses elutsevad ja ornitoloogiline eksperthinnang hindab tuulepargi mõju. Sellest lähtuvalt saab otsustada kas peab arvestama 600 m puhvrit või sellest väiksemat puhvrit . Selgusetuks jääb, kes, kuidas ja mis staadiumis viidatud otsust tehakse. Kas detailplaneeringu KSH staadiumis? KSH pt k 3.2.3 ei anna viidet tuuleparkide järgmistele arendusstaadiumitele? Kas eelnev tähendab, et detailplaneering (mille vajadusele viitab üldplaneering) võiks üldplaneeringu s määratud tuulepargi ala ka laiendada (st rajada linnualale lähemale) lähemale? Üldplaneering u s (lk 24) sellist võimalust ei ole märgitud, nähtud on vaid võimalust detailplaneeringuala vähendamiseks (ehk siis puhvri suurendamiseks).</p>	<p>KSH ptk 3.2.3. täiendatakse, et ka seal ptk oleks selgelt välja toodud, et <i>Tuuleenergeetika alade välja arendamise eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</i></p>
<p>45. Tabelis 3.5 on kriteeriumi Natura 2000 loodusala juures nimetatud 50 m puhvrit, kuid seda juhul kui mõni tabelis nimetatud muu kriteerium (nt nahkhiirtega seonduv) on rangem. Selgusetuks jääb, kuidas neid muid kriteeriume üldplaneeringus rakendatakse, nt nahkhiirte või lendoravate puhul, millised on loodusalade ala kaitse eesmärgiks. Kas nende loodusalade puhul suurendatakse loodusala puhvrit 50 meetrilt 1000 või 300 meetrini või arvestatakse nahkhiirte või lendorava puhvrit nende konkreetsest elupaigast/leikohast?</p>	<p>KSH aruannet täpsustatakse, et sel juhul arvestatakse puhvrit konkreetstelt vastava liigi elupaigast/leikohast, mitte Natura loodusala piirist</p>
<p>46. Tabelis 3.5 on kaitsealuste linnuliikide (va I kaitsekategooria linnuliigid) püsielupaikade puhul puhvriks 600 m. Lisatud on märkus: Linnustiku inventuuriga tuleb määrata täpsemalt, mis liigid läheduses elutsevad ja ornitoloogiline eksperthinnang hindab tuulepargi mõju. Sellest lähtuvalt saab otsustada kas peab arvestama rangemat puhvrit või võib tuulegeneraatoreid rajada ka lähemale. Kaugus püsielupaiga piirist ei kehti, kui mõni tabelis nimetatud muu kriteerium on rangem . Märkus tekitab küsimusi, kas on võimalik, et detailplaneeringu KSH tulemusel võib tuulepargi rajada ka antud piirist lähemale? Keskkonna amet on seisukohal, et 600 m puhver ei ole piisav näiteks metsise püsielupaikade puhul.</p>	<p>KSH aruande käsitluse järgi rakendatud puhvritest lähemale tuuleenergeetika alasid rajada ei saaks.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>47. Tabelis 3.5 on erinevate kriteeriumitena I, II ja III kaitsekategooria linnu ja loomaliigid. Kas nende puhul on peetud silmas nende (keskkonnaregistrisse kantud) elupaiku? Kas nende kriteeriumitega on üldplaneeringus elektrituulikute arendusalade määramisel arvestatud? Kuidas mõista märkust: Liigispetsiifiliselt tuleb ekspethinnangutega määratleda tuulepargi sobiv kaugus Kas see on suunis detailplaneeringu KSH le?</p>	<p>Arvestatud on keskkonnaregistrisse kantud elupaiku ja vastavaid tabel 3.5 esitatud puhvreid on ÜP koostamisel rakendatud. Järgnevas eriplaneeringu või detailplaneeringu etapis tuleb vajadusel puhvrit (kaugust täpsustada).</p>
<p>48. Ta belis 3.5 on kaitsealade ja hoiualade puhul kriteeriumiks 50 m ning antud lisamärkus: Kaugus kaitse/hoiuala piirist ei kehti, kui mõni tabelis nimetatud muu kriteerium (nt nahkhiirtega või linnuliikidega seonduv) on rangem. Antud lähenemine käsitleb kõik illike võrdset, hoolimata kas liik on sellel konkreetsel kaitse või hoiualal kaitse eesmärgiks või mitte. Selle tõttu on nt tuuleala TU 11 kavandatud Haavakannu looduskaitsealal (kaitse eesmärgiks metsis) olevast keskkonnaregistrisse kantud metsise elupaigast 300 m kaugusele, kui analoogsest püsielupaigast planeeritaks tuulepark 600 m kaugusele.</p>	<p>Antud puhvrit täpsustatakse, et ka kaitseala kaitse-eesmärgis olevast liigi elupaigast/leiu kohast oleks tagatud samaväärne puhver kui püsielupaigast. Tuuleenergeetika ala TU 11 korrigeeritakse vastavalt.</p>
<p>49. Tabel 3.5 käsitleb nt I kaitsekategooria linnuliikide puhul liigi leiukohta ja püsielupaika. Selgusetu on kas antud meetodika järgi mõõdetakse puhvrit konkreetselt leiukohast (nt pesapuust), keskkonnaregistrisse kantud elupaigast või püsielupaigast?</p>	<p>Arvestatakse puhvrit nii keskkonnaregistrisse kantud elupaigast kui ka moodustatud püsielupaigast. Seega, kui püsielupaiga piir on laiema ulatusega keskkonnaregistri elupaiga piiridest, siis arvestab puhveranalüüs suurema ulatusega puhvriga.</p>
<p>50. Tabelis 3.5 on projekteeritavate kaitstavate loodusobjektide puhul märgitud, et need arvestatakse tuuleparkide arendusalast välja, kuid ei arvestata puhvriga. See on diskussiooni koht ning pigem tuleks objektipõhiselt otsustada.</p>	<p>Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>
<p>51. KSH tabelis 3.5 on I kaitsekategooria liigi lendorava puhul arvestatud 300 m kaugusega, millest kaugemale on hinnatud tuulepargi rajamist ohutuks (lisatud on küll tingimus eksperthinnangute ga määratleda tuulepargi sobiv kaugus). Kahjuks ei ole lisatud selgitust, millest lähtudes antud suurus on leitud. Lendorava kaitse tegevuskava kohaselt ulatub isasloomade liikumine pesapuust regulaarselt üle 1 km kaugusele, noorloomade hajumine võib ulatu da 1 2 km kaugusel olevatesse elupaikadesse. Keskkonnaametil puudub info uuringute kohta, milles oleks käsitletud lendorava tundlikkust tuuleparkidega seotud häiringutega.</p>	<p>Lendorava kaitse tegevuskava kohaselt on häirimine neile väikese tähtsusega ohutegur. Tuulepargi rajamine ei eelda lageraie tegemist, mis oleks lendoravale oluline ohutegur läbi elupaikade killustumise. Häirimine tuleb kõne alla vaid siis kui häiriv tegevus (näiteks metsaraie) toimub pesapuu juures või on seotud pesapuuga.</p>
<p>52. Lendorava kaitsetegevuskava kohaselt on antud liigile kriitilise tähtsusega ohuteguriselupaikade isoleeritus. Antud asjaoluga ei ole üldplaneeringu KSH arendusalade puhul arvestanud. Lendorava elupaikade isoleerituse probleemiga tegeletakse süvitsi Eesti Soome ühisprojekti „Co operation for improving the conservation of th e Flying squirrel in Europe” raames, mille käigus ka modelleeritakse lendorava elupaigavõrgustik, kuid tulemusi on oodata alles järgmisel aastal. Minimaalne, millega tuleb juba praegu arvestada, on RMK poolt hoitavate lendoravate liikumiskoridorid, millist est nii mõnedki läbivad kavandatud tuulepargi arendusalasid (nt TU19, TU20).</p>	<p>Tulenevalt moodsate elektrituulikute kõrgusest ei pea tuuliku rootorit ümbritsev ala olema lagedaks raiutud. Vajalik on lagedat ala vaid tuuliku vundamenti ja ligipääsu tee ulatuses. Ülejäänud osas saavad puud metsaalal tuuliku rootori labade all edasi kasvada. Sellised kõrged tuulikud paigutatakse tuulepargi ala sees teineteisest enam kui 500 m kaugusele (sageli 800-900 m kaugusele). Seega ei suurenda tuuleparkide rajamine elupaikade killustatust.</p>
<p>53. KSH lk 35 leevendavad meetmed (tuuleenergeetika). Välja ei ole toodud, e ttuuleenergeetika arendamisel võiks järgmistes etappides olla vajalik hinnata keskkonnamõjusid ega teo stada selle raames looduskeskkonnaga seotud uuringuid (välja arvatud viide hinnata mürataseme modelleerimise abil tuulikute mõju linnustikule, antud soovitus aga on Keskkonnaameti hinnangul vähe põhjendatud). Leiame, et KSH võiks anda ka vajalike eluslooduse uuringute põhifookuse. Detailplaneeringu ja KSH vajadust on küll nimetatud üldplaneeringus, kuid ka seal ei ole antud elusloodusega seotud peamiste uuringute vajadust ja fookust.</p>	<p>KSH tabel 3.5. kohaselt on öeldud, et <i>Tuulikute kavandamisel tuleb koostada ornitoloogiline eksperthinnang, mis hindab tuulepargi mõju liigi elutegevusele. Eksperthinnang peab täpsustama võimalikud kaugused, kuhu tuulegeneraatoreid võib liigi elupaiga läheduses rajada.</i> Seda täiendatakse järgmiselt: <i>Ornitoloogiline eksperthinnang (vajadusel koos täiendavate uuringute läbiviimisega) tuleb teostada tuulepargi eriplaneeringu või detailplaneeringu ja vastava planeeringu KSH menetluse käigus.</i> KSH aruannet täpsustatakse vajadusel uuringute täiendava fookuse täiendamise näol.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>54. KSH punkt 3.2.4 Natura hindamisel on valdavalt märgitud, et üldplaneeringuga e ikavandata senise maakasutuse muutust linnu või loodusala ega selle läheduses (vähemalt 2 km raadiuses). Ette ei ole näha ebasoodsat mõju loodusala kaitse eesmärkide täitmisele. Kuid hinnangus on täielikult käsitlemata tuuleenergeetika arendamine, kusjuures tuuleenergia alad on planeeritud nii mitmest linnu ja loodusala eelnimetatud 2 km piirist oluliselt lähemale (loodusaladel ka 50 m, linnualadel ka 600m). Seega tuleb KSH Natura hindamist oluliselt täiendada ja hinnata tuuleenergeetika arendamise võimalikku mõju Natura 2000 võrgustikule. Sealjuures tuleb arvestada ka koosmõjudega (sh teiste elektrituulikute arendusaladega). Pelgalt KSH tabelis 3.5 antud 50 m puhver tuuleenergeetika arendusala ja loodusala vahel ei anna veendumust, et mõjud loodusaladele ja viimaste kaitse eesmärkidele puuduvad. Näiteks on tuulepargi rajamisel enamasti vajalik rajada suure kandejõuga juurdepääsuteid, milliste rajamisega kaasnev kraavitamine võib märgades elupaikades avaldada mõju oluliselt kaugemal kui puhvrina nimetatud 50 m.</p>	<p>Natura hindamine vaadatakse seoses tuuleenergeetika arendusaladega üle ning seda täiendatakse.</p>
<p>55. KSH lk 41 kergliiklustee võimalikkus Mõdriku-Roela loodusala. Märgitud on, et kergliiklustee kavandamiseks loodusala tuleb viia läbi Natura hindamine, st KMH. Leiame, et tingimust tuleb täpsustada, kuna pelgalt KMH läbiviimine ei ole garantiiks, et Mõdriku- Roela loodusalale oleks võimalik kergliiklusteed rajada.</p>	<p>ÜPga ei kavandata antud asukohta kergliiklusteed. KSH aruannet täpsustati.</p>
<p>56. Üldplaneeringu lk 32 väljakujunenud ehitusjoon Keskkonnaministeeriumi 28.06.2012 kirjas nr 13 1/5547 2 toodud tõlgendusest lähtudes on KeA praktika, et LKS § 38 lg 4 p 1' kohase väljakujunenud ehitusjoone moodustavad kaldale rajatud hooned ning ei praktiseerita nn rajatiste ehitusjoont. Nn rajatiste ehitusjoone moodustamine ei ole Keskkonnaameti hinnangul LKS § 38 lg 4 p 1' koostöös, seda tulenevalt nii rajatistest rühmitest erinevast iseloomust (rajatiseks on ehitusseadustiku kohaselt näiteks nii kaldakindlustus, veekogusse suubuv sademevee torustik, piirdeaed kui ka nt varjualune, väliköök, spordipark) kui lähtudes asjaolust, et LKS § 38 lg 4 ja 5 võimaldab erinevaid rajatise rajada ehituskeeluvööndisse.</p>	<p>Kaalume sõnastuse muutmist. Samas keskkonnaametil võimalusel anda meile kas mõni kohtulahend või muu kõrgema taseme dokument, mis toetab käsitlust, et see ehitusjoon peaks lähtuma ainult hoonetest. Kuna LKS käsitleb ehitistevahelist ehitusjoont, mitte hoonete vahelist ehitusjoont, siis arvame, et esitatud sõnastus on seadusekohane. LKS võimaldab üksikuid viidatud erandeid, kuid samas ei võimalda ka paljusid tegevusi, nt eratee tegemine, rajatisest aiapaviljoni ehitamine, rajatisest varjualuse ehitamine, rajatisest püsivalt maapinna kinnitatava pingi panemine, vee- või kanalisatsioonitoru ehitamine, elektrikaabli ehitamine jne.</p>
<p>57. Üldplaneeringu lk 39 on loetletud üles erinevad asulad, mis määratakse üldplaneeringu ga LKS i mõistes tiheasustusaladeks. Palume täpsustada, kas on tegemist ajalooliste olemasolevate (sh varasemate planeeringutega määratud) tiheasustusaladega või toimub uute tiheasustusalade moodustamine (viimase puhul tuleb arvestada LKS § 41 lg 1).</p>	<p>Täpsustame planeeringu teksti.</p>
<p>58. KSH lk 21 Kas KSH järelalus on, et maaparandussüsteemide korrashoiu tagamisel on pinnaveele soodne mõju? Tavapäraselt peetakse maaparandust pinnaveekogudele üheks surveteguriks, eriti kui ühel veekogul on nii maaparanduse (nt eesvool) kui väärtusliku elupaiga funktsioon (nt Kunda jõgi, mis on lõheline elupaigaks kui ka maaparanduse ühiseesvooluks).</p>	<p>Kuivõrd ÜP ei tee ettepanekuid maaparandussüsteemide likvideerimiseks ja ka näitena toodud Kunda jõgi jääb sõltumata ÜP elluviimisest maaparanduse ühiseesvooluks, siis on KSH järelalus tõepoolest, et olemasolevate maaparandussüsteemide korrashoid omab pinnaveele soodsat mõju võrreldes olemasolevate süsteemide mitte korrashoidmisega. ÜP ei kavanda ka uute maaparandussüsteemide rajamist, mille rajamise korral võiks pinnaveekogudele antud survetegur avalduda.</p>
<p>59. Vinni valla üldplaneeringu käigus analüüsitakse mh ka võimalusi tuuleparkide rajamiseks Vinni valda kasutades nn puhvermeetodit. KSH aruande eelnõu peatükis 3.2.3 „Kaitstavad loodusobjektid“ käsitletakse mh ka liigikaitsest tulenevaid tuuleparke välistatavaid tingimusi. Looduskaitsealadest väärtustest tulenevad puhveralade iseloomustamiseks on koostatud tabel 3.5, milles piirangute määramisel on aluseks võetud Hendrikson & Ko OÜ (2012) töö, liikide kaitse tegevuskavad, teiste riikide näiteid (Saksamaa: Busch et al, 2017) ning arvestatud ka avaldatud asjakohaste teadusartiklite tulemustega.</p>	<p>Võtame teadmiseks.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>60. Keskkonnaamet on seisukohal, et tabel vajab kindlasti täiendamist ja ajakohastamist lähtudes nii KSH s viidatud allikates olevate tõendite tõlgendamisest kui ka lähtudes ajakohastatud liikide piirkondlikust ohustatusest (Eesti haudelindude piirkondlikud ohustatuse hinnangud 2019 EELIS es) kui ka liigi (või liigirühma) elukäigu omadustest ja ökoloogilistest vajadustest. Tabelis on põhjalikumalt käsitletud I kaitsekategooria liike kuid II ja III kaitseka tegooria liikide/liigirühmade käsitus on väga pealiskaudne. Välja ei ole toodud liikide piirkondlikku ohustatust. Kindlasti on mõistlik tuua tabelisvälja tuuleparkide rajamisest tulenevad piirangud grupeerides liike lähtudes nende ökoloogilisest nõudluse st elupaigakasutuse iseloomust ning tundlikkuses ttuuleparkidest põhjustatud suuremuse ja häiringute suhtes.</p>	<p>Käesoleva ÜP KSH raames täiendavat puhveranalüüsi ei teostata (va arvatud metsise elupaikadest 1000 m). Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>
<p>61. Ettepanekud KSH tabel 3.5 täiendamiseks ja ajakohastamiseks: kindlasti täpsutada puhvreid II ja III kategooria liikide puhvreid lähtudes nende piirkondlikust ohustatusest (EELIS, Elts jt 2019) ja tabel 3.5 koostamisel kasutatud Saksamaal riiklikult kasutatavatest puhvrite ulatustest (LAG VSW 2015, Busch et al 2017) arvestades liikide tundlikust tuuleparkide suhtes. Arvestada tuleb ka, et enamik uuringuid põhineb võrreldes praegu kavandatavatega madalamate ja väiksema võimsusega tuulikute mõju kohta kogutud empiirilistel andmetel.</p>	<p>61.1 Ettepanek on Käesoleva ÜP KSH raames täiendavat puhveranalüüsi ei teostata (va arvatud metsise elupaikadest 1000 m). Juhime aga tähelepanu, et kuna varasemad uuringute andmed pärinevad madalamate ja väiksema võimsusega elektrituulikute mõju kohta kogutud andmetel, siis võib eeldada, et selliste tuuleparkide mõjud on suuremad. Nimelt paigutatakse madalamaid tuulikut üksteisele lähemale ja tihedamalt, mis tähendab, et sama suure tuuleenergeetika ala peale on rohkem müra ning varjutust tekitavaid tuulegeneraatoreid ja nende summaarne mõju võib olla suurem. Rusikareegli kohaselt paigutatakse tuulikut valdavate tuulesuundade suhtes teineteisest minimaalsele kaugusele 3 x rootori diameeter ning muudes suundades 5 x rootori diameeter. Nt Vestas V162-6.0 MW tuulikute vahekaugused teineteisest oleks seega lähtuvat rootori diameetrist 162 m minimaalselt 486 m ja keskmiselt 810 m. Vestast V90-2.0 MW™ IEC IIA/IEC S, mille rootori diameeter on 90 m, minimaalsed vahekaugused oleks teineteisest 270 m ja keskmiselt 450 m. St tähendab, et väiksemad elektrituulikud oleks paigutatud ligikaudu 2 korda tihedamalt, kui suuremad tuulikud ja väiksemate tuulikute summaarne mõju oleks selle tõttu suurem. Nt www.vestas.com andmetel on maksimaalne müratase vahetult tuuliku läheduses Vestast V90-2.0 MW tuulikul 104 dB(A) ning Vestas V162-6.0 MW tuulikul 104,3dB(A). Seega asjaolu, et suuremad tuulikud on kõrgemad (müratekitaja on vastuvõtjast tänu sellele kaugemal ja tuulikud on hõredamalt paigutatud, vähendab tuulepargi summaarseid mõjusid oluliselt.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>62. Ettepanekud üldplaneeringule lähtudes metsise kui boreaalsete metsade suunisliigi</p> <p>62.1 Boreaalsete metsaelustiku (sh lindude) kaitset on kõige otstarbekam kaitsta nn suunisliikide (focal species) kaitse kaudu. Üheks selliseks suunisliigiks on nii Põhja kui Kesk Euroopas (Suter et al 2002, Pakkala et al 2003) ning ka Eesti (Lõhmus et al 2017) metsis Tetrao urogallus), kelle kaitse puhul on oluline lähtuda maastiku ruumimastaabist.</p> <p>62.2 Tuuleparkide mõju kohta Euroopas metsisele ja teistele metsakanalistele on hiljuti avaldatud mitmed teadusartiklid (Gonzales et al 2016, Coppes 2013, Coppes et al 2020 a, 2020b), mis tõendavad tuulikute negatiivset mõju metsakanalistele. Puhvri minimaalne ulatus (1000 m registrielupaigast) põhineb Euroopas läbiviidud uuringutel ja nendest lähtuvatel soovitusel (LAG VSW 2015, Busch et al 2017, Coppes et al 2020a, 2020b).</p> <p>62.3 Arvestada tuleb ka, et Eestis on registreeritud kantud sigimisaegne elupaik oluliselt väiksem kui tegelikult sigimis perioodil (kuni 3 km märgukeskmest vt Lõhmus 2016, 2017, 2018,) või aastaringelt (sh sesoonsete liikumiste puhul) kasutatav elupaik (kuni 10 k m, vt Ojaste ja Kalamees 2017, 2019). Kantabaariast (Hispaania) on teada tugev negatiivne mõju kuni 4 5 km kaugusel talvitus aladest (González, 2016). Coppes et al 2020 puhul tuleb arvestada, et kaugus artikli kokkuvõttes 650 m tähendab kaugust aastaringsest elupaigast.</p>	<p>Oleme valmis arvestama täiendavalt puhveranalüüsi sisse puhvri 1000 m metsise keskkonnaregistri elupaigakadest. Suurem osa planeeritud aladest läheks sellisel juhul potentsiaalsete tuuleenergeetika alade hulgast maha. Kui arvestada KeA ettepanekut 34 ja nr 41 käsikäes antud ettepanekutega, siis sisuliselt puuduvad Vinni vallas tuuleenergeetika arendamiseks sobilikud asukohad.</p>
<p>62.4 Nii Busch et al (2017) kui Coppes et al (2020) peavad väga oluliseks tagada sidusus erinevate elupaigalaikude vahel vältides neis koridorides tuulikute rajamise. Eesti tingimuses peaksid need koridorid olema ca 2 km laiused ning ühegi asustatud elupaiga isolatsiooni jätmise ei ole lubatud. Metsise kehtivas tegevuskavas (2015) toodud metsise tuumaladele ei ole tuuleparkide kavandamine soovitatav.</p>	<p>Metsise kaitse tegevuskavas toodud metsise tuumalad on kõik kaetud keskkonnaregistris kas metsise elupaikadena, püsielupaikadena või arvatud kaitsealade või hoiualade koosseisu, seega antud tuumaladele tuuleparke ei kavandata.</p>
<p>62.5 Lähtudes metsise elupaikades müra ning vibratsiooni mõjude leevendamise ning ohustatud liikide metsise jt metsakanaliste elupaikade võrgustiku sidususe säilitamisega minimaalsetest tingimustest teeb Keskkonnaamet ettepaneku loobuda või korrigeerida nende piire üldplaneeringus järgmistest tuuleenergia aladest:</p> <p>TU1- välistada kattuvus metsise elu paiga 1 km puhvriga;</p> <p>TU2-jääb nii elupaikade 1 km puhveraladele kui enam kui kahe elupaiga ühenduskoridorile.;</p> <p>TU4-kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU5-kattub puhveralaga, väga oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU6- kattub puhveralaga, oluline sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU7- väga oluline sidususe säilitamise seisukohalt kogu metsise Alutaguse tuumala seisukohalt, metsise elupaiga prognoosimudeli järgi alal sobivad elupaigad.</p> <p>TU8- oluline sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU 12- välistada osaline kattuvus elupaiga puhveralaga;</p> <p>TU17- kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU18-kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU19- kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU20- väga oluline sidususe säilitamise seisukohalt kogu metsise Alutaguse tuumala seisukohalt;</p> <p>TU21- väga oluline sidususe säilitamise seisukohalt kogu metsise Alutaguse tuumala seisukohalt;</p>	<p>Arvestame niivõrd, kui võrd tuleneb 1000 m puhvrist metsise registri elupaikadest, muus osas ei arvesta.</p> <p>Metsise kaitse tegevuskava kohaselt: olemasolevate lageraie alade ja metsisemängude suuruse vahel eksisteerib usaldatav negatiivne seos kuni 1 kilomeetris raadiusega tsoonis. Väljaspool prognoositud sobivat elupaiga paiknevate lageraiealade pindala ei näi mängu suurusega olulisel määral seostuvat.</p> <p>Tulenevalt moodsate elektrituulikute kõrgusest ei pea tuuliku rootorit ümbritsev ala olema lagedaks raiutud. Vajalik on lagedat ala vaid tuuliku vundamendi ja ligipääsu tee ulatuses. Ülejäänud osas saavad puud metsaalal tuuliku rootori labade all edasi kasvada. Sellised kõrge tuulikud paigutatakse tuulepargi ala sees teineteisest enam kui 500 m kaugusele (sageli 800-900 m kaugusele). Seega ei suurenda tuuleparkide rajamine elupaikade killustatust ega takista metsise liikumist erinevate elupaikade vahel.</p> <p>Tuuleenergeetika alade välja arendamise eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>63. Lähtudes metsise elupaikades müra ning vibratsiooni mõjude leevendamise ning ohustatud liikide metsise jt metsakanaliste elupaikade võrgustiku sidususe säilitamisega minimaalsetest tingimustest teeb Keskkonnaamet ettepaneku loobuda või korrigeerida nende piire üldplaneeringus järgmistest tuuleenergia aladest:</p> <p>TU1- välistada kattuvus metsise elupaiga 1 km puhvriga;</p> <p>TU2- jääb nii elupaikade 1 km puhveraladele kui enam kui kahe elupaiga ühenduskoridorile.;</p> <p>TU4- kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU5- kattub puhveralaga, väga oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU6- kattub puhveralaga, oluline sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU7- väga oluline sidususe säilitamise seisukohalt kogu metsise Alutaguse tuumala seisukohalt, metsise elupaiga prognoosumudeli järgi alal sobivad elupaigad.</p> <p>TU8- oluline sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU 12- välistada osaline katvus elupaiga puhveralaga;</p> <p>TU17- kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU18- kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU19- kattub puhveralaga, oluline ka sidususe säilitamise seisukohalt;</p> <p>TU20- väga oluline sidususe säilitamise seisukohalt kogu metsise Alutaguse tuumala seisukohalt;</p> <p>TU21- väga oluline sidususe säilitamise seisukohalt kogu metsise Alutaguse tuumala seisukohalt;</p>	<p>Arvestame niivõrd, kui võrd tuleneb 1000 m puhvrilt metsise registri elupaikadest, muus osas ei arvesta.</p> <p>Tuuleenergeetika alade välja arendamisele eelnevalt on vajalik läbi viia kas kohaliku omavalitsuse eriplaneering või detailplaneering ja vastava planeeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille käigus tuleb teostada täiendavad uuringud ning mõjusid täpsemalt hinnata.</p>
<p>64. KSH aruande lk 86 olevat teksti täiendada järgmiselt: Tuuleparkide arendamiseks sobilike alade määratlemisel tuleks kasutada tabelis 3.5 (eeldusel, et seda täiendatakse) esitatud puhvreid ja seatud tingimusi. Riskide maandamiseks linnustikule on asjakohane arvestada linnustiku puhul nende sigimis-, toitumis või ööbimis elupaika (pesituspaika) jõudva müratasemega 40 dB(A) ning häiringute suhtes pelglikumate liikide (nt kotkaliigid, must-toonekurg, kanalised) osas müratasemega 35 dB(A). Juhul kui müratase on kõrgem kui 35 – 40 db(A) tuleb puhvreid suurendada. Liikide puhul, kelle levimisvõime on väiksem (näiteks kanalised sh metsis) tuleb tagada elupaikade vahele vähemalt 2 km laiune ühenduskoridor sidususe tagamiseks. Kaksbiotoopsete liikide puhul, kes käivad toitumas väljaspool sigimispaika (röövlinnud, must-toonekurg, sookurg, suurkoovitaja, rüüt) tuleb vältida tuulepargist põhjustatud barjääri tekitamist sigimis- ja toitumisala vahele. Sama kehtib ka soodes ööbivate ja põldudel toituvate sookure ja haneliste rände kogumite puhul. Juhul kui lähemale kui 10 km kavandatavast tuulepargist jääb Natura 2000 võrgustikku kuuluv loodus- või linnuala tuleb hinnata loodava tuulepargi mõju kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele sh võrgustiku sidususele.</p> <p>Seega, kui kavandatava tuulepargi müra modelleerimine näitab, et vastav müratase on saavutatav väiksematel kaugustel, kui tabelis 3.5 esitatud puhvrid, siis võib ka antud puhvreid vähendada, arvestades siiski ka konkreetse liigi spetsiifikaga. Nt kotkaliikide puhul peab täpsemalt hindama mõjusid seoses vastava liigi nõ kodupiirkonna suurusega; . Viited:4</p>	<p>Ei arvesta.</p> <p>KSH tabel 3.5. kohaselt on öeldud, et <i>Tuulikute kavandamisel tuleb koostada ornitoloogiline eksperthinnang, mis hindab tuulepargi mõju liigi elutegevusele. Eksperthinnang peab täpsustama võimalikud kaugused, kuhu tuulegeneraatoreid võib liigi elupaiga läheduses rajada.</i></p> <p>Seda täiendatakse järgmiselt: <i>Ornitoloogiline eksperthinnang (vajadusel koos täiendavate uuringute läbiviimisega) tuleb teostada tuulepargi eriplaneeringu või detailplaneeringu ja vastava planeeringu KSH menetluse käigus.</i></p>
<p>65. KSH aruandes tabelis 3.5 on kasutatud mõistet pesapaigad. Soovitame kasutada mõistet elupaigad, nagu on kirjutatud ka Keskkonnaregistris. Musta toonekure lahtris on lause: „ja mitte kavandada tuuleparke must toonekure toitumis --, puhke ega pesitsusaladele ning nende vahelisele alale.“ Soovitame siit maha võtta sõna „puhke --“.</p>	<p>Igat tuulepargi arendamisel tuleb läbi viia kas eriplaneering või detailplaneering ja planeeringu KSH. Antud menetluse käigus tuleb koostada ka ornitoloogiline eksperthinnang.</p>
<p>66. Kalakotkad on Eestis väga tundlikud häirimise suhtes. Kuna nad p esitsevad puu ladvas ja lendavad kaugele toitumispaikadele, siis tuulegeneraatoritest avalduv oht on neile kõige suurem. Seega võiks olla kaugus tabelis 3.5 vähemalt 2000 m.</p>	<p>Ei arvesta, kasutame Busch et al 2017 toodud puhvrit 1000 m.</p> <p>Igat tuulepargi arendamisel tuleb läbi viia kas eriplaneering või detailplaneering ja planeeringu KSH. Antud menetluse käigus tuleb koostada ka ornitoloogiline eksperthinnang.</p>
<p>67. Suur konnakotkas on Eestis väga halvas seisus olev liik. Seetõttu on vaja hinnata iga korral vähemalt 3 km kaugusele elupaigast kavandatavat tuuleparki.</p>	<p>Puhvrit ei muuda, kuid rõhutame, et igat tuulepargi arendamisel tuleb läbi viia kas eriplaneering või detailplaneering ja planeeringu KSH. Antud menetluse käigus tuleb koostada ka ornitoloogiline eksperthinnang.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	68. Merikotka kohta on tabelis 3.5 järgmine lause: „ Kui tuuleparke kavandatakse merikotkapesapaiga lähistel asuvate toitumislade piirkonda“. See sõnastus tekitab segadust, siin oleks parem 4 või 5 km kaugusele elupaigast.	Arvestame.
Muinsuskaitseamet 02.12.2020 nr 5.1-17.5/47-5	Vinni valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu Seisukoht KSH aruande eelnõus on analüüsimate planeeringulahendusega kaasnev mõju kultuurimälestiste säilimisele ning samuti mälestistele vaadete ja ligipääsu tagamine. Samuti tuleb pöörata tähelepanu veel avastamata arheoloogilisele pärandile. Sellele sisendi andmisega tegeleb Muinsuskaitseamet jooksvalt. Soovime toonitada, et keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes tuleb analüüsida mh kestliku kahanemise mõju vallas säilinud arhitektuuripärandile eesmärgiga mõelda tulevikustsenaariume järjest kiiremini tühjenevates asulates, kus on säilinud kultuuriväärtuslik hoonestus. Tuginedes muinsuskaitseadusele ja planeerimisseadusele otsustas Muinsuskaitseamet keskkonnamõtjude strateegilise hindamise aruannet mitte kooskõlastada. Vinni vallal ja üldplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruande koostajatel tuleb koostöös Muinsuskaitseametiga käsitleda üldplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise aruandes olevaid puudujääke. Muinsuskaitseamet soovib leppida kokku kohtumise Vinni valla üldplaneeringu koostajate ja tellijatega, eesmärgiga selgitada omapoolseid sisunõudeid.	Väga hea meelega kohtume kaasates ka konsultandid, et arutada võimalusi kehtiva õiguse piires pärandit kaitsta. Kuigi praegu ei ole kooskõlastamise staadium, aga kuna nimetate, et te ei kooskõlastaks keskkonnamõtju strateegilist hindamist, siis palun esitada ka PlanS § 85 lg 3 kohane vastuolu seadusega, ameti juhendmaterjalile mittevastavus või vaadete mittetagamine ei ole seda. Vaadete tagamiseks on MuKS § 14 kohaselt mälestise või muinsuskaitseala kaitsevöönd, PlanS ei anna kohalikule omavalitsusele võimalust teha ettepanekut kaitsevööndi muutmiseks. MuKS § 61 kohaselt ei ole samuti Vinni vallas võimalik käsitleda vaadeldavuse teemat. Hoonete tühjenemise vältimiseks ei võimalda üldplaneering kedagi kohustuslikus korras sinna elama või majandustegevust tegema panna. Et tagada lai spekter maakasutuseks, on püütud anda võimalikult paindlikud maakasutustingimused, et valla poolt oleks tegevuse tegijatel võimalik bürokraatiavabalt tegevust ellu viia, mälestise kaitse tagab riiklikul tasemel muinsuskaitse.
Muinsuskaitseamet 02.12.2020 nr 5.1-17.5/47-4	Vinni valla üldplaneeringu eelnõu Seisukoht	Üldplaneeringut koostame vastavalt PlanS-le. Kuna PlanS ei võimalda määrata kohalikul omavalitsusel muinsuskaitseobjektidele peale maakasutuse juhtotstarbe muid tingimusi (muinsuskaitse all olevale

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>Üldplaneeringu koostamisel ei ole kultuuripärandit vajalikul määral käsitletud. Puudub ülevaade vallas asuvatest kultuurimälestistest, analüüsivõimalust planeeringulahendusega kaasneva mõju kultuurimälestiste säilimisele. Käsitletud pole mälestistele avanevaid iseloomulikke vaateid, arheoloogiapärandit.</p> <p>Mälestised näitavad piirkonna kultuurimaastiku ajalist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada nende kui avaliku väärtusega (MuKS § 3 lg 7). Muinsuskaitseamet pani üldplaneeringute koostajatele kokku juhendi (https://www.muinsuskaitseamet.ee/sites/default/files/content-editors/Arhitektuur/uldplaneeringu_koostamise_juhend_muinsuskaitseamet_03.02.20.pdf), milles anname suuniseid ja teeme ettepanekuid, kuidas planeerimisel kultuuripärandit käsitleda ning selle erinevate osadega ruumi kasutamisel ja kujundamisel arvestada. Muuhulgas on juhises (lisa 1, lk 14) kirjas soovitus käsitleda kultuurimälestisi tabeli vormis või nimekirjana, kus oleks märgitud mälestise seisund, kasutusfunktsioon, leevendused, kavandatavad tegevused, kusjuures mälestisi võib ka liigiti grupeerida. Sellise analüüsi abil on võimalik hinnata planeeringuga kavandatavate maakasutuse sihtotstarvete võimalikku mõju pärandile ning näha ette leevendavad meetmed negatiivse mõju ära hoidmiseks.</p> <p>Kultuuripärandiga arvestamisel ja selle kajastamisel teha koostööd Muinsuskaitseameti maakonnanõunikega. Mälestistel ja nende kaitsevõõndites tegutsemisel tuleb küll niikuinii lähtuda muinsuskaitseadusest, kuid tabel (kuhu on kantud tegevused ja leevendusmeetmed) on abivahend, mida järgides saab paremini planeerida tegevusi nii, et mälestiste säilimine maastiku ajalise mitmekihilisuse näitajana ning arheoloogiamälestiste puhul arheoloogilise kultuurikihi teabemahukus ajalooallikana on kõige paremini tagatud.</p>	<p>objektile ei ole mõtet määrata detailsemaid ehitustingimusi, kuna nende jaoks on igal korral vaja ameti eritingimusi, siis ei võimalda viidatud juhendi tabeli vormis käsitus mitte midagi kehtestada - seetõttu ei ole seda ka tehtud ja üldplaneeringus esitatud. Ülevaade muinsuskaitsealustest objektidest on esitatud KSH ptk 3.3.2., mis on mõjutatava keskkonna kirjelduse ja mõju hindamise peatükk. Teie käsitus, et tabel on abivahend, mille alusel saab paremini planeerida väärtust säilitavaid tegevusi on õige, kuid väärib märkimist, et kohalik omavalitsus saab selle alusel kehtestada nõudeid mälestise omanikule - PlanS ei anna selleks alust.</p> <p>Koostöös kohaliku nõunikuga saame arutada, mis oleks võimalikud meetmed, mida üldplaneering mälestisel saab reguleerida, ootame selleks ka ameti sisendit, mis oleks kooskõlas PlanS-ga, sh ka elluviidavuse osas.</p> <p>Üldplaneeringuga planeeritud kaardikihid on valla kodulehel http://www.vinnivald.ee/uldplaneering_kaardikihid lingi alt saadaval - sealt on võimalik vaadata üldplaneeringuga kavandatud maakasutuse otstarbeid mälestistel samuti kavandatud avalikke teid. Esitatu alusel saab amet arvata, kas on maakasutuse (või muude üldplaneeringuga määratavate tingimuste osas) vastuolusid mälestiste kaitse-eesmärkide tagamisega ning kus ja mida oleks vaja muuta.</p>
<p>Arheoloogiamälestiste puhul on lisaks riigi kaitse all olevatele arheoloogiamälestistele maastikul palju juba avastatud või eeldatavat arheoloogiapärandit, mis pole riikliku kaitse all, kuid mida tuleb samuti ruumilisel planeerimisel silmas pidada, et kultuurimaastiku ajalise mitmekihilisuse säilimine oleks tagatud ka edaspidi. Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb teadaolevate ja võimalike arheoloogilistelt väärtuslike alade määramiseks analüüsida arhiiviandmeid, leiuteateid ja muid ajalooallikaid (kohanimed, ajaloolised kaardid, geoloogiline andmestik jms). Analüüsi eesmärk on märgilistele muististele säilimistingimuste määramine ja alade piiritlemine, kus kaevetööde eel (ehitamine, kaevandamine jms) tuleb läbi viia arheoloogilised uuringud maastikul.</p> <p>Arvestades asjaolu, et arheoloogiapärandi paiknemist sellisel moel on analüüsitud vaid üksikutes üldplaneeringutes, siis annab Muinsuskaitseamet sel korral Vinni valla üldplaneeringu jaoks esimese sisendi ise.</p> <p>Prognoosi käigus välja tulnud alade puhul tuleb planeeringusse kanda viited selle kohta, et (1) KMH kohustusega tegevuste kavandamisel (ka juhul kui KMH nõudest loobutakse) tuleb arheoloogilise uuringu läbiviimise vajadus (MuKS § 31 lg 3) Muinsuskaitseametiga kooskõlastada ning et (2) prognoositud tõenäolistel arheoloogiapärandirikastel aladel tuleb eelnevalt küsida Muinsuskaitseameti seisukohta arheoloogilise uuringu läbiviimise vajaduse kohta kõigil juhtudel, kus üldplaneering näeb ette detailplaneeringu koostamist.</p>	<p>Ootame ameti sisendit arheoloogiapärandi osas ning PlanS piires saame seda teemat käsitleda.</p> <p>Arheoloogiapärandi kaitsmiseks on kohalikul omavalitsusel vaja eksperteadmisi, kus need maa-alad paiknevad, millel on vaja kehtestada lisategevusi.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	<p>Muinsuskaitseamet soovib, et Vinni vallavalitsus näeks valla identiteeti kujundavas ajaloolises hoonestuses võimalust, mitte piiravat kohustust ning peaks oluliseks üldplaneeringus ku ipiirkonna arengu strateegilises dokumendis ka kultuuripärandi käsitlemist. Pärandi hoidmine aitab luua mitmekesise ning kultuurimälu kandva inimsõbraliku elukeskkonna. Lisaks on pärandi hoidmine kooskõlas säästva arengu põhimõtetega, võimaldades juba ehitatud hoonete kasutamise ja parendamise kaudu hoida ka loodusvarasid ja keskkonda. Tuginedes muinsuskaitseadusele ja planeerimisseadusele otsustas Muinsuskaitseamet üldplaneeringu eelnõud mitte kooskõlastada. Üldplaneeringus käsitleda kultuuripärandit, võttes aluseks Muinsuskaitseameti poolt koostatud üldplaneeringute juhendmaterjal. Muinsuskaitseamet soovib leppida kokku kohtumise Vinni valla üldplaneeringu koostajate ja tellijatega, eesmärgiga selgitada omapoolseid sisunõudeid.</p>	<p>Väga hea meelega kohtume kaasates ka konsultandid, et arutada võimalusi kuidas kehtiva õiguse piires pärandit kaitsta. Kuigi praegu ei ole kooskõlastamise staadium, aga kuna nimetate, et te ei kooskõlastaks planeeringut, siis palun esitada ka PlanS § 85 lg 3 kohane vastuolu seadusega, ameti juhendmaterjalile mittevastavus ei ole seda.</p>
<p>Keskkonnaministeerium 03.12.2020 nr 7-15/19/4533-6</p>	<p>1. Üldplaneeringuga määratakse MaaRS ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusalad (peatükk 28). Lisaks määratakse tiheasustusalade hoonestustingimused (peatükk 4.3) ja ehituspõhimõtted hajaasustusega piirkonnas (peatükk 4.2). Üldplaneeringu kohaselt hajaasustuseks loetakse kogu planeeringuala, mis ei ole üldplaneeringuga määratud tiheasustusala. Üldplaneeringuga on määratud maalise asustuse maa-ala (MA) juhtotstarve (peatükk 4.1.18) ja selgitatud, et see on väljapoole tiheasustusalasid, suuremaid tootmise-, riigikaitse- ja kaevandusalasid jääv maa-ala, millel tulenevalt asustustihedusest ja planeeringu eesmärkidest lähtuvalt ei ole otstarbekas detailsema maakasutuse juhtotstarbe määramine. Üldplaneeringus on väljapoole tiheasustusalasid ehk hajaasustuses määratud lisaks tootmise, riigikaitse ja mäetööstuse maa-ala juhtotstarbele ka teisi maakasutuse juhtotstarbeid. Palume selgitada, milliste kriteeriumite alusel neid maakasutuse juhtotstarbeid hajaasustuses määrati.</p>	<p>Kriteeriumiks on olnud võimalikke häiringuid tekitavad objektid. Häiring võib olla ka nt ärimaa, millel käivad külastajad. See lähtub "kes ees, see eelistatud" põhimõttest - kui täna on mingil alal tootmisüksus või riigikaitseobjekt, siis võimalik uus maaomanik maalises asustuses teadvustaks endale, et vastav võimalikku häiringut tekitav objekt on olemas ja seda tuleb taluda, mitte nõuda selle likvideerimist. Objektid on valitud välja eelnevast põhimõttest lähtuvalt kohaliku teadmise alusel.</p>
	<p>2. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 4.1.18 Maalise asustuse ala (MA) on loetletud maalise asustusega maa-ala maakasutustingimused. Tingimuste hulgas on punkt, mis ütleb, et vältida tuleb väärtusliku põllumajandusmaa metsastamist ja metsastumist. Juhime tähelepanu sellele, et metsastamise puhul on tegemist maakasutusele seatud piiranguga ning metsastumise nõude puhul seatakse maaomanikule kohustus. Palume täpsustada, kuidas ja milliste meetmetega on kohalik omavalitsus planeerinud jälgida seatava piirangu ja kohustuse täitmist. Samas peatükis on maakasutustingimusena veel sätestatud, et põllumajanduslike massiivide vahele on soovitatav jätta metsatukad, mille laius oleks vähemalt 3-kordne puude kõrgus. Palume täpsustada millega on antud juhul tegemist – kas põllumassiive ja -tükke omavahel eraldava puittaimestikuga kaetud ribadega või on tegemist metsamaaga metsaseaduse (edaspidi MS) tähenduses. Teiseks palume täpsustada ja selgitada, et kuidas antud tingimus mõjutab selliste alade metsamajanduslikku kasutamist. Oluline on silmas pidada, et juhul, kui planeeritakse seada omandile siduvaid kasutustingimusi, siis peavad need olema selgelt välja toodud ja üheselt arusaadavad. Antud juhul on ilmselt tegemist soovitusliku punktiga (millele kaudselt viitab punkti sõnastus), mistõttu soovitame selle sõnastust ja sisu täpsustada, et punkti soovituslik iseloom oleks üheselt arusaadav.</p>	<p>Korrigeerime sõnastust.</p>
	<p>3. Samuti on peatükis 4.1.18 Maalise asustuse ala (MA) kirjas, et „metsade majandamine toimub metsamajanduskavade alusel, mis koostatakse liitsentseeritud metsakorraldusfirmade pooltkoostöös metsaomanikega“. Juhime tähelepanu, et metsamajandamiskava ei ole MS alusel kohustuslik dokument ning seda ei koostata, kui metsaomanik seda ei soovi (MS § 11 lg 43). Metsamajandamiskava kohustuslikkus esineb üksiku erandiga (MS § 42 lg 11). Küll aga peavad teatud metsamajanduslike tegevuste (MS § 11 lg 42) tegemiseks olemas olema metsa inventeerimise andmed metsaressursi arvestuse riiklikus registris (MS § 11 lg 41). Antud juhul ei ole põhjendatud ega selgitatud, miks sellise tingimuse seadmine üldplaneeringuga vajalik on. Samuti ei tulene meie hinnangul antud tingimus üldplaneeringule seatud ülesannetest (PlanS §75). Metsade korraldamine on põhilikult (sh metsakorraldustööde tegija loakohustus) käsitletud MS peatükis 3.</p>	<p>Korrigeerime sõnastust.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>4. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 23. Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleoahu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine on välja toodud, et üldplaneeringu edasisel koostamisel selgitatakse ja määratakse need metsaalad, kus esineb kõrgendatud avalik huvi selleks, et mets kaitseks asulat või ehitist õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest. Juhime tähelepanu sellele, et kehtiva MS (§ 231) alusel saab PlanS (§ 75 lõike 1 punkt 21) kirjeldatud piirangut kehtestada üksnes kokkuleppel maaomanikuga. See tähendab, et vastavad kokkulepped tuleb sõlmida vastuvõtmisele eelneva planeeringu koostamise perioodi jooksul, sest vastuvõtmisega kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu, et üldplaneering vastab õigusaktidele (PlanS § 86 lõige 2). Kokkulepete puudumisel on üldplaneering aga vastuolus MS-ga. Hetkel jääb ebaselgeks kellega on lk 38 välja toodud üldpõhimõtted kokku lepitud. Oleme seisukohal, et kasutustingimuste või kitsenduste seadmisel tuleb KSH aruande eelnõus käsitleda seatavatest tingimusest või kitsendustest tulenevaid mõjusid keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile, varale vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanajutimissüsteemi seaduse § 21.</p>	<p>Muudame tõenäoliselt planeeringut selliselt, et MS § 231 kohane käsitlus kaob üldplaneeringust, kuna see ei tööta praktikas. Selle asemel toome ptk 23 esitatu väärtuslike rohealade alla, kus vald saab määrata majandamiseks üldplaneeringukohaseid tingimusi.</p> <p>Vastavalt Keskkonnamõju strateegilise hindamise käsiraamatule (Peterson, K., Kutsar, R., Metspalu, P., Vahtrus, S. ja Kalle, H. 2017. Keskkonnamoju strateegilise hindamise käsiraamat. Keskkonnaministeerium, 137 lk.) tuleb mõju heaolule ja varale hinnata lähtuvalt sellest, kas mõni kaasnev ebasoodne keskkonnamõju võib kaasa tuua mõju varale (KSH käsiraamat lk 104: tuleks märkida, kas SPD-ga kaasneb ebasoodsat keskkonnamõju, mis võib vara füüsiliselt kahjustada või selle tarbimisväärtust vähendada). Ehk siis hindab KSH, kas mõju inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile või varale võib avalduda mõnes selles osas, mis tuleneb keskkonna- või keskkonnaelementide muutustest. Näiteks, kui strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega suureneb müratase või õhusaaste, siis kas sellega võib kaasneda mõju ka inimese heaolule või varale. KSH ei hinda seatud maakasutustingimuste majanduslikku mõju.</p> <p>KSH käigus on üldplaneeringuga kavandatava maakasutuse mõjusid hinnatud laiemalt, arvestades kavandatavat maakasutust (sh kasutustingimusi) ning viidatud paragrahvis toodut. KSH aruannet täiendatakse vastavalt võimalikele muutustele, mis kaasnevad ÜP põhilahenduse koostamisega.</p>
<p>5. Palume üldplaneeringus käsitleda rohevõrgustiku sidusust Vinni ja naabervaldade vahel, võimalusel visualiseerida seda täiendades või lisades skeemi kaardimaterjalis.</p>	<p>Käsitletakse ÜP põhilahenduse koostamisel.</p>
<p>6. Üldplaneeringu seletuskirja peatükis 12. Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine määratakse rohevõrgustiku toimimiseks ja sidususe tagamiseks tingimused eeskätt hoonestusele, st suunates ehitus- ja arendustegevust. Leiame, et KSH aruande eelnõud ja üldplaneeringut on oluline täiendada ja tuua välja, kas ja millised teised tegevusvaldkonnad, peale ehitus- ja arendustegevuse, võivad rohevõrgustiku sidusust ja toimimist mõjutada ja halvendada ning mida peaks seetõttu üldplaneeringus maakasutustingimustega suunama.</p>	<p>ÜP põhilahenduse käigus analüüsitakse teemat täiendavalt ja vajadusel täiendatakse KSH aruannet ja ÜPd. Samas oleme väga huvitatud näidetest, et mis on need võimalikud tegevused, mis halvendavad rohevõrgustiku toimimist ja mida peaksime suunama - palun esitage meile näiteid.</p> <p>Oleme seisukohal, et rohevõrgustiku kitsendused on vajalikud eeskätt ehitustegevusele, kuivõrd ehitustegevus ja õuealade piiramine põhjustab rohevõrgustikus füüsilisi takistusi. Lisaks reguleeribki ÜP just maakasutust ja ehitustingimusi.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>7. Palume täpsustada kas KSH aruande eelnõus (lk 45) viidatud rohevõrgustiku analüüs võimaldab öelda, kuivõrd on rohevõrgustikus sidusust tagavad looduselemendid säilinud, kuivõrd on inimtegevus neid muutnud ja asendunud mittelooduslike või tehislise aladega, kas rohevõrgustiku sees esineb nõ katkestusi.</p>	<p>Analüüsi käigus lähtuti olemasolevast maakasutusest, sh ajakohasest ortofotost ja põhikaardist ning maakonnaplaneeringuga määratud rohevõrgustikust jt KSH aruandes toodud põhimõtetest. Seega on rohevõrgustiku määratlemisel arvestatud praegust olukorda. Varasemate perioodide jooksul toimunud maastikumuutusi ja põhjuseid täpsemalt ei analüüsitud ja leiame, et ÜP koostamise käigus selleks ka vajadus puudub. Oluline on, et tagatud oleks rohevõrgustiku sidusus nii praegusel hetkel kui ka ÜP ellu viimise järgselt. Nimetatud põhimõttest on ka ÜP koostamisel lähtutud.</p>	
<p>8. Palume selgitada, kuivõrd ühitub rohevõrgustik olemasoleva kaitstavate alade võrgustikuga ,kui ei ühitu, siis palume selgitada, kas oleks otstarbekas ühitada või miks see ei ole vajalik (vt nt Mõdriku-Roela kaitseala, Kellavere maastikukaitseala jt).</p>	<p>Üldpõhimõttena on kaitsealad arvatud rohevõrgustiku koosseisu. Üksikudel juhtudel võib mõni kaitseala või osa sellest jääda rohevõrgustikust välja. Nt kaitseala hõlmab ka tihedama asustusega piirkondi, kus rohevõrgustiku sidusust ei ole võimalik antud kohas tagada.</p> <p>Lisaks rohevõrgustiku täpsustamisel, maakonnaplaneeringuga võrreldes, arvestati eeskätt rohevõrgustiku sidususe tagamist ning kaitstavaid loodusobjekte (sh kaitsealaid) lausaliselt rohevõrgustikku ei kaasatud. Üldplaneeringu mõttes on olulised rohevõrgustiku toimivust tagavate tingimuste kehtestamine. Kuivõrd kaitsealused loodusobjektid on kaitstud läbi looduskaitseaduse, mis seab omad kitsendused, siis pole nende säilimiseks üldplaneeringus rohevõrgustiku täiendavate tingimuste kehtestamine vajalik ja seetõttu ei ole ka tingimata vajalik kõiki kaitsealuseid loodusobjekte lausaliselt rohevõrgustikku haarata.</p>	
<p>9. Kuna tegemist on piirkonnaga, kus esineb suuri põllumajandusmassiive, siis palume KSH aruande eelnõus ja üldplaneeringus käsitleda, kuidas need mõjutavad rohevõrgustiku toimivust ja kas vajalik oleks anda soovitusi toimivuse parandamiseks (looduslike maastikuelementide vmt kaudu) või maakasutuse suunamiseks planeerida täiendavaid rohevõrgustiku elemente.</p>	<p>ÜP käigus on väljatöötatud rohevõrgustiku lahendus, mis tagaks selle sidususe, hõlmates mh kohati ka püsirohumaid. Seega on sidususe tagatud ka põllumajandusmassiividele täiendavaid kitsendusi seadmata.</p>	
<p>Kaitseministeerium 04.12.2020 nr 12-1/20/3421</p>	<p>1. Üldplaneeringu seletuskirja punktis 21 „Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine“ on ühe riigikaitse ehitise nimetatud „Lavi külas paiknev Lasketiiru kinnistu“. Lasketiiru kinnisasjal (katastriüksus 70201:002:0215) ei asu ning sinna ei kavandata riigikaitse ehitisi, mistõttu palume see riigikaitse ehitiste loetelust välja jätta.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>
<p>2. Palume seletuskirja tabelist 6 „Väärtuslikud maastikud“ Kellavere-Rohu maastiku väärtuste loetelust välja jätta seal praegu nimetatud „Eesti Kaitseväge radarijaam“.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse.</p>	
<p>3. Ehitusseadustiku § 120 lõike 1 punkti 3 alusel palume täiendada üldplaneeringu seletuskirja punkti 7.4.3 „Päikeseparkide rajamine“ nõudega, et päikeseelektrijaam peab vastama õigusaktidega kehtestatud elektromagnetilise ühilduvuse nõuetele ja asjakohastele standarditele. Nõuetele mittevastav päikeseelektrijaam võib vähendada riigikaitse ehitiste töövõimet.</p>	<p>Hetkel "päikesepark vastab kehtivatele normdokumentidele (sh elektripaigaldise standard". Täpsustatakse ettepanekuna esitatud sõnastuses.</p>	

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	<p>4. Kaitseministeerium koostöös Kaitsevæega analüüsis üldplaneeringu seletuskirja punktides 7.4.1 „Tööstuslikud tuulepargid“ ja 7.4.2 „Väiketuumikute püstitamine“ ning põhijoonise eskiisil märgitud elektrituulikute ja tuuleparkide püstitamise tingimuste ja perspektiivsete alade võimalikkude mõju riigikaitse ehitiste töövõimele. Analüüsi tulemusel on selgunud, et mitmed praegu üldplaneeringu eelnõus kavandatud elektrituulikute püstitamise perspektiivsed asukohad ei ole sobivad, kuna nendele aladele mistahes kõrgusega elektrituulikute püstitamine vähendab riigikaitse ehitiste töövõimet. Seetõttu palume Vinni valla territooriumile Viru-Jaagupi – Tudu mõttelises joonest (pikendatuna valla lääne- ja idapiirini) lõuna poole tuuleparke ja üksikuid elektrituulikuid mitte kavandada. See on vajalik riigikaitse ehitise Kellavere linnaku ja seal paikneva radarisüsteemi töövõime tagamiseks. Kaitseministeerium ei saa sellel maa-alal kooskõlastada elektrituulikute projekteerimistingimuste ja ehituslubade eelnõusid ehitusseadustiku § 120 lõike 1 punkti 3 ning kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 „Riigikaitse ehitise töövõimekriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta“ § 4 lõike 2 alusel. Seetõttu on üldplaneeringus sellele maa-alale tuulikute kavandamine eksitav ja perspektiivitu. Viru-Jaagupi – Tudu mõttelises joonest põhja poole on võimalik elektrituulikuid ja tuuleparke rajada pärast Kirde-Eesti osaliselt tuuleenergeetikale avavate riigikaitse kompensatsioonimeetmete rakendumist, mis eeldatavalt toimub 2024. aasta lõpuks. Ka sel juhul tuleb mistahes kõrgusega elektrituulikute püstitamine kooskõlastada Kaitseministeeriumiga ning alustada selleks koostööd võimalikult varases etapis, et välja selgitada täpsemad riigikaitse tingimused elektrituulikute rajamiseks. Palume seda kajastada üldplaneeringu seletuskirjas.</p>	<p>Täiendame planeeringu joonist ja teksti esitatust lähtuvalt.</p>
<p>AS Eesti Raudtee 07.12.2020 nr. 21- 1/3769-1</p>	<p>1. Üldplaneeringu koostamisel arvestada õigusaktidest tulenevate piirangutegaraudteede suhtes ja raudtee kaitsevööndiga, mille laius ja piirangud on kehtestatud ehitusseadustiku §-s 73 ning raudteega sihtotstarbeliselt seotud elektripaigaldiste ja sideehitiste kaitsevöönditega.</p> <p>2. Planeeritavad lahendused ei tohi takistada raudteeinfrastruktuuri majandamist, s.h raudteerajatiste, raudtee elektripaigaldiste ja sideehitiste hoolduse, remondi, ehitamise ja haldamise teostamist.</p> <p>3. Hoonestusalade planeerimisel arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooni ning müraga. Uute hoonestusalade rajamise korral raudtee vahetusse lähedusse ei võta AS Eesti Raudtee endale kohustusi keskkonnaparameetrite (müra, vibratsioon) leevendamiseks.</p> <p>4. Rajatised, mis ei ole raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikud ning mille kogukõrgus on 30 m ja enam (nt tuulikud, mobiilmastid), tuleb kavandada selliselt, et nende kaugus raudtee kaitsevööndi piirist oleks võrdne rajatise kogukõrgusega. Tuulegeneraatorite asukohtade kavandamisel peab lähtuma avariohtu leevendavatest meetmetest ning arvestada, et nende kaugus raudtee kaitsevööndi piirist peab olema võrdne rajatise kogukõrgusega, millele on lisatud tiiviku laba pikkus.</p> <p>5. Raudteeäärse haljastuse kavandamise või säilitamise korral tuleb lähtuda nähtavuse tagamise tingimustest, mis on valdkonnaga seotud normides, standardites ning regulatsioonides sätestatud.</p> <p>6. Avalikke teid (sealhulgas kergliiklusteid, matka- ja terviseradasid) raudteemaale mitte planeerida, v.a raudteemaal paiknevad kohaliku omavalitsuse teed ja ristumised raudteega selleks ettenähtud raudteeületuskohtades.</p> <p>7. Kergliiklusteede, matka- ja terviseradade ristumised raudteega kavandada ainult selleks ettenähtud ja tähistatud ametlikes raudteeülekäigukohtades. Juhime näiteks tähelepanu, et Uljaste külas on põhijoonisel näidatud matkatee või terviserada, mis ristub raudteega. Kõnesolevas asukohas puudub raudtee ületamiseks ettenähtud raudteeülekäigukoht.</p> <p>8. Tähistada üldplaneeringu põhijoonisel eraldi leppemärkidega olemasolevad ametlikud raudteeületuskohad. Vinni valla haldusterritooriumil on ametlik raudteeületuskoht Viru-Kabala külas Sõmeru-Kabala teel (kõrvalmaantee nr 17119) ja raudteeülekäigukoht Kabala reisirongide peatuskohas.</p>	<p>Üldplaneeringu koostamisel arvestatakse kehtivat õigust. Kuna kohalik omavalitsus ei kehtesta seadusega määratud kaitsevööndeid, siis neid üldplaneeringus ei esitata.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Võtame teadmiseks.</p> <p>Palun selgitust, mida peaks tegema, et antud asukohta saaks tehtud ülekäigukoht? Tegemist on kasutatava rajaga ja vajalik oleks tagada ohutus mitte rada sulgedes vaid luues nõuetele vastava ülekäigu.</p> <p>Ülekäigud peaksid olema: Muru väikekoht; Nõmmise küla; Uljaste matkarada. Palun andke vajadusel selgitus/seisukohad, kas ja mis lisatingimusi on nende jaoks vaja.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	<p>9. Teeme ettepaneku lisada üldplaneeringu seletuskirja, et lähtuvalt Vabariigi Valitsuse otsusest elektrifitseerida raudtee taristu on AS Eesti Raudtee alustanud kontaktvõrgu projekteerimise ettevalmistustöödega ning ehitus on kavandatud aastatele 2023-2028. Ehitatakse välja kontaktvõrk ja nende teenindamiseks vajalikud autotrafopunktid, autotrafopunktide ja kontaktvõrgu vahelised toitekaablid, õhuliinid, mastid jms rajatised raudtee elektrifitseerimise otstarbeks. Seoses eeltooduga peab arvestama, et raudteemaale lisandub kitsendusi põhjustavaid tehnoõrke ja rajatise. Samuti võib selguda väljaspool raudteemaad asuvate kinnistute koormamise vajadus kontaktvõrgu seadmete ja uute elektriliinide rajamiseks. Võimalik kinnistute koormamise vajadus nende rajatiste teenindamiseks selgub projekteerimise käigus.</p>	<p>Täiendame planeeringu teksti. Kas seoses elektrifitseerimise või kiiruse tõstmisega raudteel on kuskil ka täiendav maavajadus või üldplaneeringus koridori näitamine (reserveerimine, et maalises asustuses keegi sinna ei ehitaks)?</p>
	<p>10. Pikemas perspektiivis planeeritakse jaamavahedes rajada paralleelselt olemasoleva raudtee peateega lõuna poole teine peatee (raudtee telgede vahelgi ligikaudu 4,5 meetrit). Seoses sellega peab arvestama olemasoleva raudtee kaitsevööndi laienemisega.</p>	<p>Täiendame planeeringu teksti.</p>
<p>Andres Namm, 28.12.2020</p>	<p>1. Kas oleks võimalik muuta juba uues üldplaneeringus minule kuuluv maa elamuarendusmaaks, 90002:001:0227.</p>	<p>Selgituseks maa juhtotstarvete määramise kohta. Elamumaa juhtotstarve on määratud tiheasustusaladele. Tiheasustusaladel on minimaalne krundi suurus olenevalt asukohast kas 1200 v 2500 m². Ühtlasi tuleb tagada neil ka muud tiheasustusalale omased teenused nagu ühisveevärk, reovee kogumine ja -käitlus, vastava korra kohaselt ka jäätmekäitlus ja muud tiheasustusalale omased tegevused. Hajaasustusse ei ole elamumaa juhtotstarvet määratud, valdavalt on seal maaline asustus, kus üldjuhul on krundi minimaalne suurus 5000 m² (osadel juhtudel 10000 m²). Teie poolt küsitud asukohas ei ole tõenäoline tiheasustuse teke vaid pigem on tegemist maalise asustusega, kus vastavalt maalise asutuse, hajaasustuse ja väärtusliku põllumajandusmaa tingimustele on võimalik hoonete ehitamine ja kruntide moodustamine. Et moodustuks uus tiheasustusala, peaks selleks olema piisavalt suur maa-ala, tagama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, ühendused valla keskuste ja Rakverega - kõike seda ei pea me praegu tõenäoliseks ja vajalikuks Teie poolt küsitud asukohas, mistõttu ei toeta me ettepanekut muuta maa otstarve elamumaaks.</p> <p>Täiendav seisukoht avaliku arutelu järgselt veebruaris 2021: Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut. Praegune seisukoht on, et küsitud maa-ala arvatakse välja väärtusliku põllumajandusmaa koosseisust ja need jäävad ptk 4.2.9. kohastele aladele, kus on lubatud krundi suurus vahemikus 0,3 ha...0,5 ha.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>Andrus Peiel, 29.12.2020</p>	<p>1. Palun seoses Vinni valla üldplaneeringu muudatustega Peiel ja Partnerile kuuluva Kūüni kinnistu kat. tunnusega 90002:001:0358 suurusega 2,47 ha maa sihtotstarve muutmise, perspektiivseks elamuarendus maaks ja jagada maa väiksemateks kinnistuteks. Kinnistu jagamine perspektiivis 5 KÜ.</p>	<p>Selgituseks maa juhtotstarvete määramise kohta. Elamumaa juhtotstarve on määratud tiheasustusaladele. Tiheasustusaladel on minimaalne krundi suurus olenevalt asukohast kas 1200 v 2500 m². Ühtlasi tuleb tagada neil ka muud tiheasustusalale omased teenused nagu ühisveevärk, reovee kogumine ja -käitlus, vastava korra kohaselt ka jäätmekäitlus ja muud tiheasustusalale omased tegevused. Hajaasustusse ei ole elamumaa juhtotstarvet määratud, valdavalt on seal maaline asustus, kus üldjuhul on krundi minimaalne suurus 5000 m² (osadel juhtudel 10000 m²). Teie poolt küsitud asukohas ei ole tõenäoline tiheasustuse teke vaid pigem on tegemist maalise asustusega, kus vastavalt maalise asutuse, hajaasustuse ja väärtusliku põllumajandusmaa tingimustele on võimalik hoonete ehitamine ja kruntide moodustamine. Et moodustuks uus tiheasustusalala, peaks selleks olema piisavalt suur maa-ala, tagama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, ühendused valla keskuste ja Rakverega - kõike seda ei pea me praegu tõenäoliseks ja vajalikuks Teie poolt küsitud asukohas, mistõttu ei toeta me ettepanekut muuta maa otstarve elamumaaks.</p> <p>Täiendav seisukoht avaliku arutelu järgselt veebruaris 2021: Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut. Praegune seisukoht on, et küsitud maa-alad arvatakse välja väärtusliku põllumajandusmaa koosseisust ja need jäävad ptk 4.2.9. kohastele aladele, kus on lubatud krundi suurus vahemikus 0,3 ha...0,5 ha.</p>
-------------------------------------	--	---

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>Meelis Siitas 21.11.2020</p>	<p>Palun muuta mulle kuuluva kinnistu Mullikmäe tee 5, Piira küla, Vinni vald, Lääne-Virumaa, reg. nr 572431 katastriüksuse 90002:001:0930 sihtotstarbelise maatulundusmaa osaliselt ümber elumaaks, eesmärgiga koostada seal detailplaneering ühepere elamute rajamiseks koos sinna juurde kuuluvate teede ja tehniliste võrkude ehitusega.</p>	<p>Selgituseks maa juhtotstarvete määramise kohta. Elamumaa juhtotstarve on määratud tiheasustusaladele. Tiheasustusaladel on minimaalne krundi suurus olenevalt asukohast kas 1200 v 2500 m2. Ühtlasi tuleb tagada neil ka muud tiheasustusalale omased teenused nagu ühisveevärk, reovee kogumine ja -käitlus, vastava korra kohaselt ka jäätmekäitlus ja muud tiheasustusalale omased tegevused. Hajaasustusse ei ole elamumaa juhtotstarvet määratud, valdavalt on seal maaline asustus, kus üldjuhul on krundi minimaalne suurus 5000 m2 (osadel juhtudel 10000 m2). Teie poolt küsitud asukohas ei ole tõenäoline tiheasustuse teke vaid pigem on tegemist maalise asustusega, kus vastavalt maalise asutuse, hajaasustuse ja väärtusliku põllumajandusmaa tingimustele on võimalik hoonete ehitamine ja kruntide moodustamine. Et moodustuks uus tiheasustusala, peaks selleks olema piisavalt suur maa-ala, tagama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, ühendused valla keskuste ja Rakverega - kõike seda ei pea me praegu tõenäoliseks ja vajalikuks Teie poolt küsitud asukohas, mistõttu ei toeta me ettepanekut muuta maa otstarve elamumaaks.</p>
<p>Ragnar Kaivapalu 10.01.2021</p>	<p>1. Ettepanek paranda läbivalt ÜP ja KSH aruande sõnastust elektrituulikute rajamise osas, et tegemist on tuuleenergeetika arendamiseks potentsiaalselt sobivate aladega mitte elektrituulikute arendusaladega. Hetkel jääb mulje nagu kõigile nendele aladele ongi kavandatud tuulepark. Samas ei ole ÜP ja KSH alapid, elektrituulikute ja nende paigutusega seonduvat analüüsitud piisavalt, et nimetada neid alapid elektrituulikute arendusaladeks.</p> <p>2. Elektrituulikute arendusalade valimisel ei ole koostatud reaalselt tuulikute paiknemise analüüsi. Kui alapid käsitletakse arendusaladena, siis tundub ka tuulikute paiknemise analüüs vajalik. Mõned alad tunduvad täiesti sobimatud, sest antud aladele saab paigutada ainult mõne tuuliku ja see ei tundu majanduslikult kuidagi reaalne. Ettepanek koostada vastav tuulikute paigutuse alane analüüs, et oleks võimalik osad alad välistada.</p> <p>3. KSH aruandes ei ole selgitatud, miks vaadatakse tuule kiirusi 100 m ja 200 m kõrgusel. Ettepanek vaadelda tuule kiirusi ka 50 m kõrgusel. Madalamal paiknevad elektrituulikud oleks visuaalselt vähem häirivamad, varjutuse probleem väheneks ja tõenäoliselt ka müra kandumine väheneks.</p> <p>4. Selgusetu ja põhjendamatu on KSH väide, et tuginedes ainult Rahvusvahelise Taastuvenergia Agentuuri veebilehel avaldatud tuuleatlase andmetele saab väita, et vallas on tööstuslike tuulegeneraatorite rajamiseks tuulepotentsiaal olemas. Ettepanek koostada tuulepotentsiaali kohta analüüs. Milleks hiljem raisata aega ja ressursi detailplaneeringule kui on võimalik üldplaneeringu käigus juba mittedsobivad alad välistada.</p>	<p>Ettepanekuga arvestatakse. Edaspidi kasutatakse arendusala mõistet. Üldplaneeringu täpsusastme ja tingimuste kohaselt on analüüs piisav, et neid alapid nimetada arendusaladeks. Üldplaneeringu üheks tingimuseks on ka detailplaneeringu koostamise nõue, millele tehakse ka keskkonnamõju strateegiline hindamine.</p> <p>Tuulikute paiknemise analüüs on detailplaneeringu täpsusastme ülesanne, üldplaneeringu raames seda ei tehta. Kitsamate alade välja arvamist arutatakse edasises töös.</p> <p>Tuulikute kõrguse määramisega ja sellest tuleneva mõju analüüsiga tegeletakse detailplaneeringu staadiumis.</p> <p>Sarnaselt esitatud küsimusega võib küsida, miks peaks kohalik omavalitsus oma eelarvest kulutama ressursi tuulepotentsiaali analüüsi jaoks? Nii erinevad arendajad kui ka keskkonnapetsialistid on ühel nõul, et olulise ruumilise mõjuga ehitise määramiseks piisab üldisest teadmistest tuulepotentsiaali osas. Tuulepotentsiaali analüüs sõltub ka sellest, kui kõrged tuulikud teha - seega las jääb tuulikute kõrguse määramine ja tuulepotentsiaali analüüs üldplaneeringule järgnevate detailplaneeringute koostamise ülesandeks.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	<p>5. Vastavalt joonisele " Vinni valla üldplaneeringu eelnõu kaardimaterjal (tingmärgid)" on elektriülikute arendusala TU16 planeeritud vahetult raudtee ja 330 kilovoldise kõrgepinge liini äärde. Ettepanek kanda joonisele raudtee ja 330 kilovoldise kõrgepingeliini äärde arendusalast välja jääv puhver ala.</p>	<p>Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut.</p>
	<p>6. KSH aruandes pole hinnatud tuuleparkide mõju kavandamisel olevatele rohevõrgustiku aladele. Tuuleparkide rajamise käigus läheb paraku suur osa rohevõrgustiku alast raadamisele. Tekib küsimus kas tuulepark ja rohevõrgustiku ala ikka saavad asuda samas kohas? Lisasin näitena ortofoto rajamisjärgus olevast Aidu tuulepargist(joonis 1), millel on selgelt näha kui suure osa metsastatud alast on tuulepark koos infrastruktuuriga enda alla võtnud. Ettepanek hinnata KSH aruandes elektriülikute arendusealade mõju rohevõrgustiku sidususele ja toimimisele.</p>	<p>Oleme seisukohal, et kuivõrd moodsad elektriülikud paigutatakse tuulepargi ala sees teineteisest enam kui 500 m kaugusele (sageli vähemalt 800-900 m kaugusele), ei mõjuta tuuleparkide arendamine sisuliselt rohevõrgustiku toimivust oluliselt.</p>
<p>Transpordiamet 12.01.2021 nr. 7.1- 2/21/847-1</p>	<p>Väljastasime oma seisukohad Vinni valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamiseks 17.09.2019 Maanteeameti kirjaga nr 15-21938748-3 (edaspidi seisukohad). Olles tutvunud planeeringu ja KSH materjalidega, oleme seisukohal, et meie seisukohti on kajastatud ebapiisavalt ning eriti riigiteede ja nende kaitsevööndite kui piiranguala käsitlus vajab selgitamist ja täpsustamist. Palume üldplaneeringu materjale täiendada meie seisukohtades tooduga, muuhulgas juhime tähelepanu järgnevale.</p> <p>1. Planeeringu eelnõu seletuskiri jääb teede osas üldsõnaliseks ja puudub selgus, kuivõrd seatud tingimused puudutavad riigiteid. Riigiteedega seotud info on otstarbekas seletuskirjas välja tuua eraldi punktina, et riigiteede äärsete arengute suunamise põhimõtted ja tingimused oleksid konkreetsetelt ja üheselt mõistetavalt välja toodud (vt meie 17.09.2019 seisukohad). Muuhulgas vajab selgitamist seletuskirja eelnõus lk 20 teises lõigus kirjeldatud „oluliste ühenduste (ühendavad riigiteid ja asulaid omavahel)" mõiste ning puutumus riigiteedega. Täpsustame, et riigiteedega seonduv on reguleeritud majandus- ja taristuministri 05.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid" lisaga „Maanteede projekteerimisnormid" (edaspidi normid).</p>	<p>Korraldame ühise töökoosoleku, kus arutame pooli rahuldava tulemuse saavutamist.</p>
	<p>2. Perspektiivse kohaliku teedevõrgu kavandamise kontekstis vajab selgitamist, kas kohaliku teedevõrgu kavandamine toob kaasa uute ristumiskohtade kavandamise riigiteel. Planeeringu eelnõus pole riigiteede osas käsitletud liikluskorralduslike põhimõtete määramist.</p>	<p>Planeeringus on esitatud kavandatud avalike teede võrk, mis tugineb olemasolevatel teedel. Uusi teid uutesse asukohtadesse kavandatud ei ole. Kohalik omavalitus ei pea vajalikuks volikogu otsusega kehtestada nõudeid riigiteedele, kuid kui ametil on konkreetseid ettepanekuid oleme valmis neid kaaluma.</p>
	<p>3. Tulenevalt planeeringu põhijoonise mõõtkavast on seal kujutatud riigiteede kaitsevööndite laiendamine suhteliselt halvasti jälgitav, mistõttu palume kajastada riigiteede kaitsevööndite laiendamist vastavate teelõikude lõikes terviklikult alevike eskiisjoonistel. See tähendab, et riigitee lõik, kus teekaitsevööndit laiendatakse, on kajastatud terves ulatuses alevike eskiisjoonistel ilma, et need oleks kohati jooniste servades osaliselt ära lõigatud. Samuti palume korrigeerida planeeringu joonistel riigiteede kaitsevööndi laiendamise kujutamise tingmärki, mis võiks olla paremini loetav.</p>	<p>Edasisel planeeringu koostamisel tegeletakse visuaalse loetavuse parandamisega.</p>
	<p>4. Palume vaadata üle planeeringu eelnõu p 5.5 „Tänavade kaitsevööndi laiendamine" lk 20 enne loetelu viimases lõigus sulgudes olev lause: (eskiisjoonisel näidatud ulatuses. NB! Antud asukohas kavandatakse aleviku piiri muutumist ja tulevikus jääb nimetatud teelõik alevikust välja) – tundub, et sellel lausel puudub seos eelneva tekstiga ning selle tähendusest pole võimalik aru saada.</p>	<p>Selgitame lause mõtet. Tänavade aleviku piir on suurem kui tulevikus kavandatud. Kaitsevööndi laiendamine toimub vaid aleviku piires. Ettepanek oli laiendada tänase aleviku piiri piires, kuid kuna oleme kavandanud aleviku piiri vähendada, siis esitatud vähendamine ei ole nii suur, kui oli selleks algne ettepanek. Vaatame siiski sõnastuse ka üle.</p>
	<p>5. KSH aruande eelnõu p 3.5.1 „Teed ja liikluskorraldus" tuua lisaks põhi- ja tugimaanteedele välja ka kõrvalmaanteed.</p>	<p>Täiendame.</p>
	<p>6. KSH aruande eelnõus käsitleda olemasolevate karjäärade perspektiivset laiendamist.</p>	<p>Palun selle kohta selgitust, mida siin soovitakse.</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

	<p>1. Palume planeeringu materjalides kasutada riikliku teeregistri põhiseid teede nimetusi ja numbreid.</p> <p>2. Planeeringu kooskõlastamisel palume esitada meie seisukohtadele vastava ülesehitusega ülevaade (nt tabelina) meie ettepanekute arvestamise kohta planeeringulahenduse väljatöötamisel.</p> <p>3. Oleme valmis koostööks planeeringu koostamisel ning vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud kommentaare.</p>	<p>1. Teadmiseks võetud ja üldiselt on seda ka teha püütud, võimalik, et muudest dokumentidest tulnud info kasutamisel on tulnud vale nimi.</p> <p>2.3. Sooviksime Transpordiameti poolt sisulist süvenemist planeeringusse, mitte pelgalt tabeli alusel asjade kontrollimist, aga arutame seda ühisel töökoosolekul.</p>
Margo Klaasmägi 11.01.2021 Laakveres toimuval koosolekul	Muuta Laakvere aleviku piiri selliselt, et Mäeveeru tee äärde jäävad majapidamised (Mäeveeru tee 2, 4 ja 6) , Pargi tn 18 ja Teeveeru mü jääksid aleviku sisse.	Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut, esialgne hinnang on seda arvestada.
11.01.2021 Roelas toimuval koosolekul	Esitati küsimus kas Roela mõis võiks ka olla miljööväärtusliku alade nimekirjas. Esitati ettepanek võtta Vassivere küla miljöo nimekirjast välja.	Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut.
12.01.2021 Ulvis toimuval koosolekul	<p>1. Tuletõrje veevarustuse nimekirja lisada Mõedaka küla veevõtukoht spordibaasi lähedusse.</p> <p>2. Kergliiklustee rajamine Ulvist läbi Mõedaka Mõdriku kergliiklusteeni välja.</p> <p>3. Tehti ettepanek kirjutada üldplaneeringusse sisse, et tuuleparkide rajamisel jälgida, et ei halveneks mobiililevi kvaliteet.</p>	<p>1. Arvestada.</p> <p>2. Kaalutakse planeeringu edasisel koostamisel. Esialgne hinnang on, et vaadates teede liikluskoormust ei ole see otstarbekas.</p> <p>3. Arvestada.</p>
12.01.2021 Pajustis toimuval koosolekul	<p>Haava kruusakarjääri ala (Rakvere valla piiril) võtta kohaliku kaitse alla (ettepaneku tegi Kalju Vaga).</p> <p>Rakvere valla üldplaneeringus tehakse ettepanek võtta karjääriga piirnev ala kohaliku kaitse alla: <i>Vinni oos– Rakvere valla ja Vinni valla piirile Karitsa ning Vana-Vinni küladesse jääb oos ehk vallseljak, mis on arvel kruusamaardlana ning kus Vinni valla aladel asub Haava II kruusakarjäär. Vinni valla aladel puudub oosil väärtus, kuna alal asub tegutsev karjäär. Rakvere valla aladele jääv oosi osa on aga terviklik ning omab suurt rekreatsioonilist väärtust. Rakvere vallas hõlmab oos kolme eraomandis katastriüksust– Alttoa (66204:003:1281), Lauri (66204:003:0300) ja Niinemäe (66204:002:0313). Oosile on planeeritud rajada matkarada.</i></p>	Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut.
	<p>Elamuarendusalad Rakvere linna ümbrusesse:</p> <p>1. Namm, Mäetaguse küla, soovib jagada 18 krundiks - takistuseks on väärtuslik põllumaa (6,7 ha);</p> <p>2. Kūūni, Piira küla, soovib jagada 4-5 krundiks - takistuseks väärtuslik põllumaa (2,23 ha);</p> <p>3. Mullikmäe 5 ja 7- takistuseks väärtuslik põllumaa (ca 10 ha).</p>	Edasisel planeerimisel kaalutakse ettepanekut. Praegune seisukoht on, et küsitud maa-alad arvatakse välja väärtusliku põllumajandusmaa koosseisust ja need jäävad ptk 4.2.9. kohastele aladele, kus on lubatud krundi suurus vahemikus 0,3 ha...0,5 ha.
	Tuuleenergeetika osas sai Ragnar Kaivapalu ettepanekutele suuliselt vastatud.	

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>Männiku Teravili OÜ (Arti Silm) 23.12.2020</p>	<p>Oleme üle aasta tegelenud meie omandis olevatele kinnistutele Kõrma piirkonnas tuulepargi arendusega, mis panustaks kulutõhusalt riigi taastuenergia eesmärkide täitmisesse ning toetaks kohalikku kogukonda ja valda kellega soovime jagada osa tuulepargi tulust kooskõlas ka riigi poolt loodavale kohaliku kasu instrumentidele. Tuulepargi rajamise perspektiivi kinnitavad alljärgnevad asjaolud:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinnistutele saab rajada tuulepargi, mis ei põhjusta elamualadel häiringuid (ei visuaalset ega müra). Kaugus elamutest vähemalt 1,2 km. - AS Elering väljastas tehnilised tingimused 12.05.2020, mis kinnitavad kulutõhusust tuulepargi liitumiseks elektrivõrguga läbi Seltsi kinnistule rajatava liitumispunkti. - Tulenevalt Kaitseministeeriumi planeeritud lisaradarist, saab tuulepargi rajada piisava kõrgusega mis tagab tootmise efektiivsuse. Sellised asukohad on Eestis piiratud. - Vastavalt Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 23.09.19 seisukohale võiks Vinni valla üldplaneeringu koostamisel võimaluse korral enam arvesse võtta energiatootmise jaoks sobilike alade leidmise vajadust. Järjest kasvavate tuulikute võimsustega on ka üksikute tuulikute paigaldamine suure mõjuga, mis oleks riiklike taastuenergia eesmärke silmas pidades oluline. - OÜ Alkranel eksperdid käsitlesid põhjalikult meie kinnistutele kavandatud tuulepargiga seotud looduskaitselisi piiranguid kirjale lisatud töös „Vinni vallas Seltsi tuulepargi arendusega seotud looduskaitselisi ja Natura 2000 piirangud, 29.04.2020“ (lisa 2). <p>Töö tulemusel selgitati välja alternatiivsed tuulikute asukohad kus nende rajamine omaks algselt kavandatuga võrreldes väiksemat keskkonnamõju ning kus hinnati iga tuuliku keskkonnamõjusid individuaalselt seal piirkonnas asuvate looduskaitseobjektide kaupa (Tabel 1). Kahetsusega märkame, et avalikustatud valla üldplaneeringu kaardil on elektrituulikute arendusalad märgitud palju väiksemalt kui neid kavandati üldplaneeringu koostaja poolt veel 2020 a. oktoobris. Kahjuks ei kuulu arendusala sisse enam ühtegi meie kinnistut, mis asuvad alast TU19 lõuna pool ning millele kinnitas kolme elektrituuliku rajamise võimalikkust (peale konsulteerimist liigispetsialistidega ning vajadusel leevendavate meetmete rakendamist) ülalanimetatud OÜ Alkranel eksperthinnang.</p> <p>Seega palume lisada koostatava üldplaneeringu elektrituulikute arendusalale TU19 ülalanimetatud nelja kinnistu elektrituulikute rajamiseks tõenäoliselt sobiv maa-ala vastavalt lisatud OÜ Alkranel töö joonisele 6 lk. 15 (lisad 1 ja 2) ning vastavalt ülaltoodud üldplaneeringu eskiislahendusele oktoobrikuust. Selliselt tekiks võimalus jätkata elektrituulikute kavandamist üldplaneeringu ja/või sellele järgneva detailplaneeringu raames läbi kõiki ametkondi ja vajalikke liigispetsialistide kaasavate uuringute ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise läbiviimist ning vajadusel elektrituulikute rajamisel leevendavaid meetmeid kasutades.</p> <p>Veel teeme ettepaneku korrigeerida elektrituulikute arendusal TU19 piiri selliselt, et see hõlmaks kogu Aare (70201:003:0017) kinnistut kuna vastavalt OÜ Alkranel tööle asub kogu kinnistu kõigist soovituslikest maksimaalsetest looduskaitsealistest puhveraladest väljaspool. Kinnistule saaks sellisel juhul kavandada ühe asemel kaks elektrituulikut, mis vajavad efektiivsuse tagamiseks omavahel piisavat vahekaugust.</p>	<p>Oleme teadlikud märgitud probleemipüstitusest. Anname selgituse, miks on kujunenud olukord, et küsitud maa-ala ei ole sobilik tuuleenergeetika arendamiseks.</p> <p>Vinni valla üldplaneeringu ja selle mõjude hindamise konsultandid AB Artes Terrae OÜ ja Alkranel OÜ on 2020. aasta algusest saadik tegelenud tuuleenergeetika planeerimise meetodika tegemise eestvedamisega Eestis. Täna puudub Eestis riiklikult paika pandud meetodika, kuid 2020. a toimunud tuuleenergeetika kavandamise ümarlinal on tuuleenergeetika planeerimise meetodikaga liigutatud oluliselt edasi. Edasi on liigutatud ka puhvrite tuuleparki ümbritesva ala puhvrite suuruse määramisega. Tulenevalt eelnevast on küsitud asukohas suurenenud kaitsealuste liikide (metsise ja kotka liigid) puhvrid. Keskkonnaameti seisukohad aruandele toob samuti välja, miks puhvrid on suurenenud ja soovib kohati esitatust suuremaidki puhvreid. Kui edasise töö käigus osutub võimalikuks puhvrite vähendamine (tingimusel, et DP staadiumis tehakse täiendavaid uuringuid), siis on vald valmis küsitud ala tagasi tooma planeeringusse. Kui puhvrid ei vähene, siis ei ole ka alust vähendada puhvrit konkreetse küsitud kinnistu piires.</p>
<p>Miila küla elanikud (Kaia Loog, Aare Loog, Tarvo Tiivits); MTÜ Miila Hiemäe esindaja Raigo Rebane 20.01.2021</p>	<p>Vinni valla üldplaneeringu eelnõus on kajastatud mitmeid Vinni valda planeeritavaid tuuleparke. Miila ja Kõrma küla elanikena keskendume ajapuudusel käesolevas ettepanekus rohkem Miila ja Kõrma küla puudutavatele probleemidele seoses kavandatavate tuulikuparkidega.</p> <p>Üldplaneeringu eskiisjooniselt võib leida Miila ja Kõrma külla ja selle ümbrusesse planeeritud kolm tuulepargiala: TU17, TU18 ja TU19.</p> <p>Vinni valla üldplaneeringu eelnõus ei ole kajastatud tuuleparkidesse ehitatavate tuulegeneraatorite arvu, võimsust, kõrgust, kaasaegsusele vastavust jms tuuleparkidega seonduvaid karakteristikuid ja neist tulenevat keskkonnamõju. Eskiisilt on täiesti puudu tuulikuparkide ehitamise, energiatootmise ja teenindamisega seotud infrastruktuur.</p>	<p>Vinni valla üldplaneeringuga soovitakse luua võimalused tuuleenergeetika arenguks, kuna osa Lääne-Virumaast on üks väheseid piirkondasid, kus on võimalik riigikaitsealistest tingimustest lähtuvalt tuuleparke kavandada. Üldplaneeringu eesmärk on määrata tuulepargi kui olulise ruumilise mõjuga ehitise võimalikud arendusalad ja sätestada tingimused tuuleenergeetika edasiseks kavandamiseks. Üldplaneeringuga ei määrata tuulikute asukohta, arvu, võimsust, muu taristu asukohta ega muud</p>

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

Lääne-Viru maakonnaplaneering ei välista tuuleparkide kavandamist Lääne-Virumaa territooriumil kuid sel juhul tuleb nende sobivust tõestada konkreetse asukohavaliku ja keskkonnamõju strateegilise hinnanguga (KSH). Maakonnaplaneering arvestab siin tingimustega nagu generaatorite paigutus maastikul; visuaalse sobivusega maastiku suhtes; tuleb määrata liitumiskohad põhivõrguga; määrata paigutus maanteetaristu suhtes jne.

Tuuleparkide kavandamisel on tegemist väga olulise otsusega valla ruumilise arengu ja põhimõtete üle. Enne lõpliku üldplaneeringu koostamist oleks vajalik esitada seisukoht kavandatavate tuuleparkide maksimumvõimsuste kohta. Fikseeritud tuuleparkide koguvõimsus ning kaasnev infrastruktuur koos täpsema KSH-ga näitaks ära mahu, milles vallaelanikel tuleb tuulegeneraatorite tööga kaasnevaid häiringuid avaliku huvi ja arendajate kasu tõttu taluda.

Samuti ei saa ainuüksi üldplaneeringu eelnõu puudujääkide tõttu KSH tõestada planeeritavate tuuleparkide sobivust või sobimatust kõnesolevatele aladele ning ei ole seetõttu tuuleparkide keskkonnamõjusid puudutavas osas dokument millest oleks võimalik juhinduda.

Vasturääkivused maakonnaplaneeringu ja ülejäänud valla üldplaneeringuga

"Ruumilise arengu üks peamisi komponente on Eesti asustussüsteemi ja maastikumustri väärtuste säilitamine ja edasiarendamine. See lähtub arusaamast, et ajalooliselt väljakujunenud asustussüsteem ja maastikustruktuur on Eesti kultuuri ja ajaloolise järjepidevuse üks olulisi väljendusi ning rahvusliku identiteedi ning keskkonnaväliteeti kindlustav tegur." Väljavõte Lääne-Viru maakonnaplaneeringust Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ning Lääne-Viru maakonnaplaneering on seadnud hulganisti kattuvaid eesmärgi, mis aitaks meie kodukanti inim-, loodus- ja külastajasõbralikumaks muuta. Siin hulgas on näiteks kultuuripärandi ja loodushüvede väärtustamine, puhkemajandusliku potentsiaali väärtustamine, negatiivsete rahvastikuprotsesside peatamine, turismi areng. Eraldi on välja toodud maalise asustusega maa-alad - milliseks võib pidada ka Miila ja Kõrma küla - maalise asustusega aladel ei kavandata üldjuhul negatiivsete välismõjudega tegevust (nt. tavafooni ületav müratase, senisest suurem liiklus jne). Tuuleparkide rajamisega kaasnev mitmekülgne reostus räägib aga kõigele eelnevale vastu.

Koostades täna üldplaneering koos puudulikult kavandatud tuulepargialadega on arvatavasti hiljem palju lihtsam minna edasi detailplaneeringutega ja reaalse tuuleparkide ehitamisega arvestamata sealjuures elanike ja looduskeskkonnaga. Seetõttu, puhtalt maerialdise märkimisega üldplaneeringusse, ei saa mitte mingisugustel tingimustel täna nõustuda.

Kasu

Üldplaneeringu (ÜP) eelnõus on välja toodud arendusala tingimused, kus on viidatud omavalitsuse ja lähialas oleva maa omaniku kasule. Täpsustatud ei ole, kes on need lähialas olevad maaomanikud. Kui on mõeldud ainult 1 km raadiusse jäävaid maade omanikke, siis sellega ei saa nõustuda kuna, muidu leebe keskkonnamõju hinnangu alusel, peaksid mürareostust taluma arvatavasti ka kaugemal elavad inimesed aga visuaalselt reostust kindlasti kaugemal kui 1 km raadiuses elavad leibkonnad.

seesugust - üldplaneering määrab võimalikud arendusalad ning üldplaneeringule järgneva detailplaneeringuga (ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamisega) määratakse küsitud tehnilised parameetrid. Eestis puudub tuuleparkide arendamise kokku lepitud metoodika. Maakonnaplaneeringu koostamise ajal see puudus, 2019. a esitas MKM oma võimaliku nägemuse omavalitsustele, 2020. a on toimunud mitmeid tuuleenergeetika planeerimise ümarlaudasid, kus on valdkonnaga kokku puutuvate tippspetsialistide ringis arutatud võimalikku lähenemist ning selgunud on põhialused, millest peaks lähtuma. Seega on tänane teadmine oluliselt parem kui maakonnaplaneeringu koostamise ajal ja vajadusel üldplaneering kas täpsustab või muudab maakonnaplaneeringut selles osas. Kasu osas on MKM-i eestvedamisel toimumas metoodika välja töötamine ning loodetavasti saavad seal üldplaneeringu kehtestamise ajaks paika tasustamise põhimõtted. Vinni valla seisukoht on kirjas, et kasu peavad saama nii vald kui kohalikud maaomanikud. Väärtuslike maastike osas ei ole tuuleparkide ja väärtuslike maastike kohast kattuvust. Õige on väide, et tuulik, kui kõrge objekt on maastikult väärtuslikult maastikult vaadeldav - sellest lähtuvalt lisame üldplaneeringusse lisatingimuse, et detailplaneeringu staadiumis tuleb analüüsida ka mõju igas ilmakaares piirnevatele väärtuslikele maastikele. Üldplaneeringu koostamisel ei minda detailsemasse käsitlusse müra, varjutuse, interferentsi, ehitusega kaasneva keskkonnamõju, taristu, õnnetusjuhtimite ja avariide, kinnisvara väärtuse languse ja looduskaitsese teemadel - kõigi nimetatud mõjudega tegeletakse detailplaneeringu staadiumis, kui on tegemist konkreetse maa-ala ja kindlat tüüpi tuulikutega. Vinni valla üldplaneeringu eelnõu on ka koostatud parima teadmise juures ja kuna üldplaneeringu koostamisel puuduvad üldjuhul konkreetsed arendajad, siis määratakse vaid võimalikud arendusalad ja tingimused edasiseks arendamiseks. Oleme väga tänulikud, kui edasisel planeeringu koostamisel suudaksite teha ettepanekuid, sarnaselt planeeringus olevale praegusele põhimõttele, mida on vajalik detailplaneeringu staadiumis analüüsida ja määratlada.

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

Ohud ja häiringud seoses tuuleparkide arendamisega Visuaalne reostus

Seoses tuuleparkide arendamisega on visuaalne reostus kohalikele elanikele aga ka potentsiaalsetele uutele elanikele arvatavalt suurim probleem. Samas on see ilmselgeim ning vähem põhjendamist vajav häiring. Kuna visuaalne reostus sõltub vaatleja asukohast ja subjektiivsusest, ei ole seda tüüpi reostuse ulatust võimalik otseselt ja kindlapiirilisel määral määrata. Tuulikupargi läheduses puudehekkiga piiratud krundil või metsas viibiv vaatleja ei pruugi tuulikuid üldse visuaalselt märgata, samas kui maanteelt kümne kilomeetri tagant võivad tuulikuud kaugelge ära paista. Selge on ka see, et paljudele mõjub hulk ülikõrgeid tehislukke moodustisi looduslikus maastikus masendavalt või isegi hirmutavalt. Kaugemal paiknevatele elanikele on maastik rikutud. Sama võib öelda ka läbisõitjate kui ka külastajate kohta - seoses tuuleparkide laialdase levikuga on ammu möödas ajad kui grupp tuulikuud tundus midagi eksootilist ja vaatamisväärset.

Miila küla kuulub II klassi väärtuslike maastike koosseisu (Lavi-Põlula-Miila-Mõedaka-Võlumäe- Linnamäe). Vahetult peale vastava väärtmaastiku piiri on ÜP eelnõusse kavandatud tuulepargialad. Väärtmaastike kasutamise ja hooldamise eesmärkideks on muuhulgas säilitada maastikuelemente, struktuuri ja maakasutust, sobitada uusi elemente (hooneid, rajatisi) ja maakasutust vanaga nii, et ei tekiks häirivat ebakõla ning ei rikutaks pöördumatult neid väärtusi, mille pärast maastik väärtuslikuks valiti.

Kavandatavad tuulepargid on küll formaalselt väärtmaastiku piiridest väljas kuid tuuliku visuaalne reostus ulatub tunduvalt kaugemale kui on maaeraldis millel ta paikneb ning see muudab antud juhul väärtusliku maastiku määratluse absurdseks.

Vaade Miila Hiimäelt (91 m) saab tuuleparkide realiseerimisel kindlasti mitmes ilmakaares rikutud.

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

Mürareostus

Tuuleparkidest leviva

heli põhjustajaid on laias laastus kaks: tuuleturbiini käigukasti, mootori jt mehhanismide tekitatav mehaaniline heli ning aerodünaamiline heli, mida tekitab rootori labade vahelt läbi liikuv õhk. Ainuke otsene nõue, mis reguleerib tuulikute paiknemist elamualade suhtes, on müra normvääratus. Eestis rakendatakse tuulikuparkide puhul ette nähtud tööstusmüra II kategooria aladel (elamualadel) päevasel ja öisel ajal 40 dB.

Käesolevas KSH-s märgitakse, et "kuigi senise teabe kohaselt ei ületata 1 km kaugusel müranorme, on tuulegeneraatorist lähtuv, eelkõige madalsageduslik müra kuuldav ka 1 km kaugemal ning seda eriti öisel ajal ja stabiilse atmosfääri tingimustes. Kuuldav madalsageduslik müra võib põhjustada häiringut, eriti inimestes, kes on tuulegeneraatorite rajamise suhtes negatiivselt meelestatud"

"Madalsageduslik müra levib kaugemale ja sumbub õhus (müratase väheneb) halvemini kui müra kõrgemate sageduste juures. On leitud, et mõõdetud infrahelitate välitingimustes ja ruumis sees eierine olulisel määral (Jakobsen, 2005) ehk hoone konstruktsioon ei vähenda olulisel määral välitingimustest ruumi jõudva infraheli taset. Samuti on leitud, et inimene on võimeline kuulma ka infraheli, kui helirõhutase (müratase) on piisavalt kõrge (Moller & Pedersen, 2010; Victorian Government Department of Health, 2013). "

"Sõltuvalt tuulegeneraatorite hulgast, parameetritest, ümbritsevast maastikust jms ei ole võimalik täpselt määratleda vahemaad tuulegeneraatoritest elamuteni, millise korral on 40 dB alati kindlasti tagatud. Eestis teostatud tuuleparkide müra modelleerimiste alusel on 40 dB(A) üldjuhul tagatud kauguse 500-1000 m vahel. Seejuures tuleb ka arvestada, et tegemist on normatiivse müratasemega, mis on sätestatud eelkõige inimese tervisest lähtuvalt. Samas ei tähenda normatiivse mürataseme tagamine, et piirkonna elanikkond ei võiks olla müra häiritud. On leitud (Schäffer et al, 2019), et tuulegeneraatori nähtavus maastikul mõjutab oluliselt inimeste häirivuse taset."

Kui arvestada piirnormiga 40 db, siis selline mürataust võrdub näiteks linnulaulu või külmkapi urinaga. 40db on poole rohkem müra kui vaikes maapiirkonnas päeval 30db (öösel 20-30db). 50 db on viimasega võrreldes 4 korda rohkem. Siinjuures peaks normi piires töötavate tuuleparkide puhul arvestama, et müratase on ööpäevane ja aastaringne, mitte lühiajaline nagu nõudepesumasinal, rongil, mõõdasõitval autol jne.

Maakohtades, hajaasustuses peaks arvestama mitte kehtestatud müra piirnormidega vaid mürataseme muutuse võrdlusega. Kahe kuni kolmekordne muutus müratasemes on siiski liiga suur. Pealegi, inimese jaoks on olenemata müratasemest arvudes, suur vahe kas helisid tekitab tuul, vihm, merekohin ja linnulaul või tööstuslik-tehislik monotoonne heliallikas.

Antud juhul pole ka oluline, millisel põhjusel kohalik elanik end häirituna tunneb - kas sellest, et tuulepark kui selline on olemas või siis tõestatud konkreetsest müra. Arvestama peab pigem sellega, et ta tunneb end oma kodus häirituna ning ebatavaliselt ja juba see peaks olema piisav põhjendus.

KSH ütleb ka otse välja, et müra pole võimalik täpselt määrata. Seda enam, et tuuleparkide maht on teadmata.

KSH mainib, et liigsed piirangud ja puhvrid vähendavad võimalusi tuulegeneraatorite rajamiseks. Sellest avaldusest võib välja lugeda, et kui on valida elanike elukvaliteedi ja tuulikute vahel, siis KSH menetleja eelistab keskkonnamõjule lahenduste pakkumise asemel elanikest üle sõita.

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

Varjutus

Varjutuseks kutsutakse

nähtust, mida päikesepaistelisel päeval põhjustab tuulegeneraatori läbipaistmatute osade taha tekkiv vari. Et tuuliku labad liiguvad, siis liigub pidevalt ka vari. Elamuallal väljendub see valguse intensiivsuse regulaarselt korduvas muutumises.

Varjutuse esinemine sõltub päikesepaistest (varju tekkimiseks on vaja otsest päikesevalgust), päikese näivast kõrgusest horisondi suhtes (laiuskraadist ning aasta- ja kellajaast), tuuliku ja varjutuse retseptori omavahelisest paiknemisest või kõrgusvahetusest ning tuule tugevusest (kas tuule kiirus on tuuliku tööks piisav) ja suunast (mis asendis on tuuliku tiivikuosa varjutuse retseptori suhtes). Meie laiuskraadil ei tekita tuuleturbiinid kunagi varju tuulikutornist lõuna pool, varjutus

ulatub kõige kaugemale lääne- ja idakaares. Kõige suurem on varjutuse kogukestus tuuliku vahetus läheduses loode-, põhja- ja kirdesuunas.

Varjutust käsitlevaid norme ega üldtunnustatud juhendeid selle määramiseks Eestis ei ole. Keskkonnamõju hindamisel järgitakse üldjuhul Euroopa norme, ent Euroopaski ei ole soovitusväärtused ühesugused. Lõuna-Euroopa riikides ning Austraalia ja USA osariikides on soovituslik piirväärtus hoonestusalal 30 tundi varjutust aastas, Rootsis ja Taanis on norm rangem – 10 tundi.

Interferents

Tuulikud võivad

tekitada kohalikele elanikele tõsist probleemi läbi elektromagnetlainete interferentsi. See tähendab, et halva paigutuse korral häirivad tuulegeneraatorid tele-, raadio- ning mobiilsidelevi. Telekommunikatsioonide häiringud tekivad siis kui tuulik asub saatja ja vastuvõtja vahel (edasisuunduv hajumine) aga ka siis kui turbiin on vastuvõtja taga (tagasisuunduv hajumine).

Tuulikute tekitatud interferentsi tõttu ootab ka Kaitseministeerium 2024-2025 aastaks uut radarit ning on senikaua teatud piirkondades tuuleparkide arenduse vastu. Isegi peale uue radari soetamist jääb lisaku-Jõhvi kujutlevast joonest idapoolne ala tuulikutevabaks.

KSH interferentsist põhjustatud riske aga ei kajasta. Miila ja Kõrma külas, kus interneti-ühendus liigub läbi õhu ning on seotud ligipääsuga TV- ja internetiteenustele (vältimatuimad neist panga ning riigi e-teenused) ei saa riskida telekommunikatsiooni häiretega. Eriti aga mobiilside leviga, mis võib teinekord olla lausa eluküsimuseks.

Tuuleparkide ehitusega kaasnevad keskkonnamõjud

KSH mainib põgusalt ehituse mõju kaitsealustele taimedele. Pole teada rajamisele kuluvat aega ning müra- ja teisi võimalikke reostustasemeid ja häiringuid.

Infrastruktuur

Tuulikupark ei toimi

ilma infrastruktuurita. Ehituseks ja tuulikute teenindamiseks on vajalikud teedevõrgustik, kaablitrass(id), alajaam(ad) ja muu tehnoпарк. ÜP eelnõu infrastruktuuri ei kajasta rääkimata sellega kaasnevatest mõjudest elanikele ning looduskeskkonnale. Siin on risk, et senine teedevõrgustik ja liikluskoormus muutub kohalike elanike seisukohalt oluliselt ja negatiivses suunas.

Õnnetusjuhtumid ja avariid

Peamiseks ohuallikaks

on tuuleturbiini kasutatav õli. Vastavate osade purunemisel (mille tõenäosus pidavat olema küll väike) võib kasutatav õli sattuda pinnavette, pinnasesse ja sealt edasi põhjavette. Selline õnnetus oleks võrreldav kütuseveoki avariiga. Miila lähedusse kavandatavad tuulikupargid asuksid Pada jõe alamjooksul ning Pada jõgi ise on Viru-Kabala - Sonda maanteest kuni Soome lahte suubumiseni kaitse all. Internetist võib lugeda ka tiivikule tekkinud jää lahti murdumisest mis võib kaugemale lennates tuua ettearvamatuid olukordi. Samas dokumendis on kirjeldatud lahti murdunud 8 tonni raskuse tuulikutiiviku 230 meetrisest õhulennust.

Arvamused ja seisukohad Vinni valla üldplaneeringu eelnõu ja KSH aruandele

<p>Kinnisvara väärtuse langus</p> <p>elamise põhilisemaks väärtuseks on sinne elukeskkond - suhteliselt vaikne paik oma inimestega - looduse ja põllumaade keskel. Üldise linnastumise määra juures, kus linn ja selle taristud pakuvad töökohti ja mugavust, eelistavad kahe maakonna äärealal kodud rajanud Miila ja Kõrma elanikud teistlaadseid väärtusi. Potentsiaalne uus elanik kaaluks siia elama asumist ilmselt sarnastel põhjustel kui tänased elanikud. Kui tuulepargid asendavad maastikud reostuste ning häiringutega, ei ole maaelu kasuks otsutanud perel põhjust äärealale elama asuda - mürarikka ja visuaalse reostusega elupaiga leiaks ta ka linnale lähemalt. Selle arutluskäigu ja artiklitest loetud inimeste kogemuste põhjal võib suure kindlusega väita, et ka sinne kinnisvara hind langeb ja seda juba vastavate tuulikuparkide üldplaneeringusse kandmisel. Välisriikides, kus on tuuleparkidega pikemaajalised kogemused, on mainitud isegi 80-100% hinnalangust.</p> <p>Looduskaitse</p> <p>Kavandatavate tuuleparkide maaeraldiste ümbruses asub mitmeid olemasolevaid ning kavandatavaid looduskaitsealasid. Ainuüksi Miila ja Kõrma küla lähimbruses on Natura 2000 loodus- ja linnuala, 3 projekteeritavat kaitseala, Miila ja Uljaste lendoravate kaitsealad jne. Tuuleparkide ja kaitsealade piirid jäävad üksteisest enamuses 500-600 m kaugusele. Kuna teada pole tuuleparkide mahtusid, pole teada ka tuuleparkide mõju kaitsealadele ja sealsetele liikidele.</p> <p>Ettepanek üldplaneeringu muutmiseks</p> <p>Seoses kõigi eelpool välja toodud põhjuste, ohtude ja riskidega on meil tungiv ettepanek Vinni valla üldplaneeringust välja jätta elektri- ja gaasiliinide arendusalad TU17, TU18 ja TU19.</p>	<p style="text-align: right;">Miila külas</p>	
<p>Katrin Kärner-Rebane 22.01.2021</p>	<p>Teen Vinni valla üldplaneeringusse ettepaneku lisada planeeritava kergliiklusteede nimistusse ka järgmised teed:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ulvi küla sisene kergliiklustee piki Antsu teed (ca 580 meetrit) praegusest kergliiklusteest kuni planeeritava Ulvi kergliiklusteeni (joonisel 1); 2) Viru-Kabalas Sämi-Sonda maanteel asuvate bussipeatuste ja Kabala raudteejaama ühendamiseks, ligikaudne pikkus 825 meetrit (joonisel 2); 3) Kabala raudteejaama ja Miila tee vahel ca 155 meetrit (joonisel 2). <p>Ettepanek täiendab eelnõu punkti 5.2: Kergliiklusteede planeerimisel on oluline, et need oleksid katkematud, ühendaksid olulisi sihtpunkte (elu- ja töökohad ning teenuste osutamise kohad) ja moodustaksid pideva võrgustiku. Teenuste, töökohtade, haridusasutuste jne kättesaadavuses on suur osa avalikku ruumi siduval jalg- ja jalgrattateede võrgustikul. Kergliiklusteed peavad olema sobilikud liikumiseks nii jalakäijale (lapsevankriga jalakäijale, liikumispuudega inimesele) kui ka jalgratturile. Antud ettepanekud võimaldavad olemasolevat kergliiklusteed muuta sidusaks kohalike jaoks oluliste transpordi sihtpunktide ja teenuste vahel (bussipeatused, rongipeatus, pood, perearstikeskus, lasteaiad). Ühenduslõik Miila teega oleks loogiline ja ohutust suurendav investeering nii terviselikujatele Ulvi-Kabala-Miila-Ulvi marsruudil, kui ka ühistranspordi kasutajatele Miilas ja Viru-Kabala Vabatkülas.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Arvamust arvestatakse ja esitatud lõik kantakse joonisele kavandatava kergliiklusteena. 2) Arvamust ei arvesta, kuna esitatud teel on aasta keskmine ööpäevane liiklus 375 autot, mis on väga madal sagedus, et teha eraldi kergliiklustee. 3) Arvamust arvestatakse ja esitatud lõik kantakse joonisele kavandatava kergliiklusteena.
<p>Mehis Rebane OÜ Miila Viss 25.01.2021</p>	<p>Soovin, et Vinni Valla üldplaneeringu eelnõus muudetakse Ulvi külas asuva Künka katastriüksuse (tunnus: 70201:001:0851) maa sihtotstarve tootmismaa asemel maatulundusmaaks.</p>	<p>Praegusest ettepanekust ei saa aru, mida peaks üldplaneering seoses nõudepõhise ühistranspordiga määrama. Üldplaneeringuga ei kavandata seada tingimusi ühistranspordile - ühistransporti kavandatakse vastavalt jooksvatele vajadustele.</p> <p>Arvestada, nimetatud maaüksusel eemaldatakse planeeritud tootmise maa juhtotstarve ja selle asemel tuleb maaline asustus.</p>